КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Тошкент шаҳри меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан жавоб бермоқдалар.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 199 (2791) ЧОРШАНБА
27 АВГУСТ 1975 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тикувчилар сўзи

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув фирмасида сменалар орасидаги танаффусда энг катта тикув цехида кўп кишилик митинг бўлиб ўтди. Корхонадаги цехлар, бўлимлар вакиллари ўз нутқларида КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарорига амалий жавоб бериш учун интилаётганликларини ифодаладилар. Минбарга иккинчи цех дазмолловчиси Александра Миронова кўтарилади:

— Цехимизда 172 киши шахсий беш йиллик топшириғини бажарди. Кўриб турибсизки, бизда, намуна олса, тажрибасини ўрганса арзийдиган кишилар бор. Мен бу ҳақда тасодифан гапираётганим йўқ. Цехимиздаги ишчиларнинг учдан икки қисми ёшлардир. Мен мураббий сифатида шунга аминманки, ҳар бир ишчининг малакасини тинмай ошириб бориш муваффақиятли меҳнат қилишнинг асосий гаровидир. Цехимизга бир йил аввал С. Юсупова ва М. Шукурова ишга келишганди. Мен бу ёш қизларга оталиқ қила бошладим. Улар билан кўп шуғулланишга, ўргатишга, уларни тарбиялашга тўғри келди. Эндиликда бу ишчилар кунлик топшириқларини мунтазам ошириб бажаришаяпти, бешта ўхшаш касбни ўрганиб олишди. Бундай иш ҳар бир бригадада олиб борилаяпти. Бунинг натижаси ҳам шундоққина кўриниб турибди: цех коллективи йиллик планни муддатидан илгари, 25 декабрда бажаришга қарор қилди. Цехимизнинг кўпгина ишчилари 1976 йил биринчи квартали топшириғини КПСС XXV съезди очиладиган кунга бажаришга аҳд қилишди. Бу бизнинг коммунистлар анжуманига меҳнат совғамиз бўлади.

Тайёрлов ишлаб чиқариши ишчилари номидан тахловчи Илгиза Ахметова гапирди:

— Биз тикув цехлари коллективларини қўллаб-қувватлаймиз, уларни бир меъёрда ярим фабрикатлар билан таъминлаш, қунт билан ва унумли меҳнат қилиш мажбуриятини оламиз.

Митингда якдиллик билан резолюция қабул қилинди. Унда фирма коллективи 1975 йил планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенгайтиришга ва йиллик планни муддатидан илгари, 25 декабрда, 1976 йил биринчи квартал планини эса партия съезди очиладиган кунда бажаришга қарор қилди.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» КОЛЛЕКТИВ МУХБИРИ — КЎП ТИРАЖЛИ «ШВЕЙНИК» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯСИ.

Янги меҳнат ғайрати

Тошкентдаги нон маҳсулотлари иккинчи комбинати клубини корхона ишчилари билан хизматчилари лиқ тўлдиришди. Улар КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарорини муҳокама қилишга бағишланган митингга келишди.

Иккинчи тегирмон цехининг бошлиғи А. И. Сайфиддинов сўзга чиқиб, бундай деди:

— Биз, комбинат меҳнатчилари 21 август куни тўққизинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарганимиз тўғрисида жонажон партияга рапорт бердик. КПСС Марказий Комитетининг қарори ишлаб чиқаришни янада ўстириш, маҳсулот сифатини ҳар тарафлама яхшилашнинг янги қудратли мадади бўлади. Ҳар куни планга қўшимча равишда маҳсулот етказиб берамиз — коммунистик меҳнат коллективи деган фахрли номга сазовор бўлган цехимиз ишчиларининг шиори ана шундай.

Инженер-химик Л. С. Дунаева, коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари С. Очилов, цех бошлиғи С. В. Баронин, комбинат директори А. Я. Малиновский съездолди меҳнат вахтасида эришилган муваффақиятлар тўғрисида сўзлаб беришди. Уларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитетининг қарори комбинатда меҳнат ғайратини янада ошириб юборганлиги тўғрисида гапирдилар.

Митинг иштирокчилари беш йиллик охирига қадар қўшимча равишда ўн етти миллион сўмлик маҳсулот чиқариш, беш йилликнинг якунловчи йилида планга қўшимча ўн минг тонна навли ун ва ўн икки минг тонна омихта ем реализация қилиш мажбуриятини олдилар.

* * *

Тошкентдаги кўп буюмлар заводида, кондитер фабрикасида ва бошқа корхоналарда ҳам КПСС Марказий Комитети қарорини муҳокама этишга бағишланган митинглар бўлиб ўтди. Бу митингларда партиянинг навбатдаги съезди шарафига оширилган мажбуриятлар олинди.

МАШИНАСОЗЛАР АҲДИ

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарори «Подъёмник» заводининг машинасозлари томонидан қизғин кутиб олинди. Корхонанинг барча участкаларида йиғилишлар бўлиб, съезд шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Машинасозлар ички имкониятлардан самарали фойдаланиш ҳисобига ишлаб чиқариш суръатини жадаллаштириш билан илгари қабул қилинган мажбуриятга қўшимча 30 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Заводнинг асосий участкаларидан бири бўлган 2-механика цехининг коллективи социалистик мусобақа жараёнида машина узелларини тайёрлаш муддатини икки соатга тезлаштириш ва барча маҳсулотларни аъло сифатга тайёрлашга аҳд қилди. Цехнинг И. Николаев бошлиқ фрезерчилар коллективи шу кунларда ишлаб чиқариш топшириқларини одатдаги иш кунларига нисбатан 10 — 15 процент юқори бўлишига эришмоқда. Шунингдек, цехнинг А. Шокиров, Т. Баҳодиров каби пешқадам ишчилари юқори сифатга маҳсулот бериш билан беш кунлик топшириқларини тўрт кунда адо этмоқдалар. Ана шундай меҳнат зарбдорлари ғайрат-шижоатига таянган завод коллективи якунловчи йилга қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқда. Корхонада ўтган давр мобайнида 750 дан зиёд 5 ва 10 тонна юк кўтарадиган кўприк кранлари ишлаб чиқарилди. Бу кўзда тутилганидан анча кўпдир.

Илғорлардан намуна олиб

Электрон-техника заводи коллективи партия Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорини жанговар иш программасидай қабул қилди.

КПСС Марказий Комитетининг қарори муҳокама қилиниши жараёнида коммунистларнинг навбатдаги анжумани шарафига социалистик мусобақани кенгайтириш бўйича конкрет таклифлар киритилди. Йиғилишда сўзлаган коммунист, токарь А. Вдовин, комсомол аъзоси, оператор Л. Саенко ва гальваник А. Грумеза қимматли таклифларни айтдилар. Меҳнат зарбдорлари янги социалистик мажбуриятлар қабул қилишди ва корхона меҳнаткашларини КПСС-нинг навбатдаги съездини рекорд кўрсаткичлар билан кутиб олишга даъват этишди. Уларнинг биргаликда ёзилган мактубларида шундай дейилади:

«...Биз, электрон-техника заводи ишчилари — токарь А. Вдовин, оператор Л. Саенко, гальваник А. Грумеза жонажон Коммунистик партиямиз чақириғига жавобан социалистик мусобақани қизитиб, КПСС XXV съезди шарафига оширилган мажбуриятлар қабул қиламиз. Биз тўртлар ташаббусига амалий иш билан жавоб беришга, ҳар бир иш жойида рекорд кўрсаткичга эришиб, 1975 йил охиригача иккита шахсий беш йиллик планни бажаришга қарор қилдик. Биз барча меҳнаткашларни биздан намуна олишга, съездолди социалистик мусобақасида шахсий рекордлар қўйиб, кейинчалик буни оддий иш нормасига айлантиришга чақирамиз».

Бу чақириқ корхонада ўнлаб, юзлаб издошларини топди. Приборсозлар ишлаб чиқариш ҳажми ва маҳсулот реализацияси бўйича 1975 йил планини 25 декабрда бажаришга қарор қилишди.

Ю. ЗВЯГИНЦЕВ,
электрон-техника заводи партия комитети секретари.

• Тошкент — жаҳонга ТУРЛИ БЎЁҚЛАР

Лак-бўёқ заводида тайёрланаётган маҳсулотлар мамлакатимиз зарбдор қурилиш объектлари билан бир қаторда ўндан зиёд чет мамлакатларга ҳам етказиб берилаяпти.

КПСС XXV съезди шарафига 25 зарбдор декадаларни катта меҳнат муваффақиятлари билан якунлашга аҳд қилган завод коллективи имкониятлардан унумли фойдаланиб, олинган буюртмаларни ўз муддатида мижозларга жўнатишга эришмоқда.

Бугун

ЗАВОД МАҲСУЛОТЛАРИНИ ЮКЛАШ ПАВИЛЬОНИДАН АЛИФ МОЙИ ОРТИЛГАН ИККИ ВАГОН АФҒОНИСТОНГА ЖЎНАТИЛДИ. КОЛЛЕКТИВ БУ БИЛАН МАЗКУР МАМЛАКАТДАН АВГУСТ ОЙИ УЧУН ОЛИНГАН БУЮРТМАНИ БАЖАРДИ.

Тошкент метроси биринчи навбати қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. Тоннель отрядларининг коллективи шу кунларда ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Собир Раҳимов ва Октябрь революцияси номли станцияларда пардозлаш ишлари бошланди.

СУРАТДА: «Ташметрострой» 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг илғор ишчилари — бригада бошлиғи Е. Шишкин ва метро қурувчи В. Фролов. (ЎзТАГ).

3 миллионинчи томошабин

Кеча

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига ташриф буюрган томошабинлар сони 3 миллиондан ошди.

Тошкент областининг Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова музейнинг 3 миллионинчи томошабини бўлди. Музей директори Ҳ. С. Шукуров ва фахрли меҳмонни қизғин табриклаб, унга эсдалик совғаси топширди.

Ҳар куни музей залларини мактаб ўқувчилари, қардош республикалардан келаётган экскурсиячилар, колхозчи ва ишчилар, ҳамда туристлар — жами 1,5 — 2 минг киши зиёрат қилмоқда.

Л. МОСИВОДОВА.

Тонгги газеталарда

★ СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Боливия Республикасининг президенти бригада генерали Уго Бансер Суаресга телеграмма йўллаб, мамлакатнинг миллий байрами — мустақиллик эълон қилинган куннинг 150 йиллиги муносабати билан Боливия халқига самимий табриклар ва энг яхши истакларни топширди.

Боливия президенти жавоб телеграммасида табрик ва яхши истаклар учун самимий миннатдорчилик изҳор этди.

★ Учишни бошқариш маркази хабар қилади: 1974 йилнинг 26 декабрида ер атрофи орбитасига чиқарилган «Салют-4» илмий станциясининг учиши саккиз ойдан бери давом этмоқда. Станция 26 август Москва вақти билан соат 12 гача ер теварагидан 3836 марта айланиб учди. Ҳозирги вақтда станциянинг автомат режимда учиши чоғида илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментлар бажарилмоқда.

Телеметрик информация маълумотларига кўра станция ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Станция бўлмаларидаги микроиқлим параметрлари белгиланган даражада сақланиб турибди. Координация ҳисоблаш маркази станция ичидан олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

МУНОСИБ ЎРИНБОСАРЛАР ЕТИШТИРАЙЛИК

Кеча

ўз ишини бошлаган ҳунар-техника таълими ходимларининг шаҳар педагогик конференцияси кун тартибини шу куннинг ўзи тақозо этди. Бутун мамлакат билан биргаликда КПСС XXV съездини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилаётган ҳунар-техника таълими ходимлари КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга жорий этиш юзасидан қандай тадбирлар амалга оширилганлигини яна бир карра қайта кўриб чиқмоқдалар, янги вазифаларни белгиламоқдалар.

Пленар мажлисида шаҳар партия комитетининг секретари В. В. Барабаш «Белоруссия партия ташкилотининг идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш бўйича иши тўғрисида» доклад қилди.

Шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармасининг бошлиғи О. М. Битбеков ўз докладида 1974— 75 ўқув йилидаги таълим-тарбия ишларининг якунлари, КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ўқувчиларни тарбиялаш ва уларга таълим беришни янада такомиллаштириш бўйича шаҳар ҳунар-техника билим юртлари педагогик коллективлари олдида турган вазифалар устида тўхталди.

Конференцияда Ўзбекистон ЛКСМ шаҳар комитетининг секретари Л. И. Сивцова, 9-ГСПТУ директори М. И. Иброҳимов, 31-ГСПТУ ўқитувчиси С. В. Генкина, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитетининг раиси П. Қ. Қаюмов ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Халқ хўжалиги учун кадрлар етказиб бераётган ҳунар-техника билим юртларининг обрўйи йилдан-йилга ошиб бормоқда. Қуйидаги рақамлар ана шундан далолат беради. Янги ўқув йилида шаҳримиздаги 35 та ҳунар-техника билим юртида 17 мингдан зиёд йигит ва қиз машғулотларни бошлаб юборади.

— Агарда 1972 йилги битирувчилардан 2 мингдан ортиқроғи ҳунар-техника билим юртларига кирган бўлсалар, бу йил ана шу рақам 7 мингдан ошиб кетди, — деди шаҳар партия комитетининг секретари В. В. Барабаш ҳунар-техника таълими ходимларининг шаҳар педагогик конференциясида сўзлаган нутқида.

Шу нарса диққатга сазоворки, бутун-бутун синфлар ҳунар билим юртларига ариза бериб ўқишга келишяпти. Масалан, бу йил Киров районидаги 117-мактабнинг 8-синфини битирган 20 ёш 129-билим юртига ўқишга келди. Бу тасодифий ҳол эмас. Бу — билим юртларининг обрўйи ошиб бораётганлигидан, мактабларда касб танлаш ишлари тўғри йўлга қўйилганлигидан далолат беради.

31, 4, 84, 83, 63, 9 ва бошқа бир қатор энг яхши ҳунар-техника билим юртларимизда ёшлар зўр қониқиш билан билим олишмоқда, ишчи касбларини ўрганишмоқда. Ўқувчиларнинг назарий ва ишлаб чиқариш таълими бўйича ўзлаштириши бирмунча яхшиланди. Бу йил 8246 битирувчидан мингдан зиёд йигит-қиз билим юртларини аъло баҳолар билан тугаллади.

Ҳунар-техника таълимини ривожлантиришдаги барча ютуқларимиз шаҳар партия ташкилоти, педагог ва мастерлар улкан коллективининг машаққатли меҳнати самарасидир.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар шу куннинг асосий вазифалари: ҳунар-техника билим юртлари талабаларига чуқур билим ва пухта профессионал маҳорат сингдира оладиган педагогларнинг ва ишлаб чиқариш таълими мастерларининг малакасини ошириш ҳақида, келгуси беш йилликларни амалга оширадиган техник мутахассисларни тарбиялаш ҳақида, ўқув ва ишлаб чиқариш жараёнларини янада такомиллаштириш ҳақида гапирдилар.

Бугун ва эртага конференция ўз ишини давом эттиради. Секция мажлисларида директорлар, ўқитувчилар, ишлаб чиқариш таълими мастерлари тажриба алмашадилар, янги ўқув йилида амалга ошириладиган вазифаларни белгилайдилар.

МАОРИФЧИЛАР КЕНГАШИ

Бугун

шаҳримиздаги барча тўққизта районда август кенгашлари бўлди. Ялпи мажлисларда халқ маорифи бўлимларининг вазифалари ҳақидаги докладлар тингланди, мактаб, ҳунар-техника билим юртлари педагогик коллективларининг КПСС Марказий Комитетининг Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш иши ҳамда умумий ўрта таълимга ўтишни тугаллаш ҳақидаги қарори асосида қилишлари, керак бўлган ишлар муҳокама этилди. Кун тартибидаги асосий масалалар юзасидан район партия комитетларининг секретарлари ва халқ маорифи бўлимларининг мудирлари доклад қилдилар.

Ўқув-тарбия жараёнини такомиллаштириш, малакали ўқитувчилар тайёрлаш масалалари ҳам муҳокама қилинди, районлардаги илғор педагоглар ҳақида гапирдилар.

28 ва 29 август кунлари педагоглар, илмий бўлим мудирлари, директорлар ва синфдан ташқари ишлар ташкилотчилари секция кенгашларида тажриба алмашадилар, камчилик ва хатоларни анализ қиладилар, навбатдаги ўқув йилида ўз олдиларида турган вазифаларни муҳокама қиладилар.

Кибернетиклар учун

Бугун

4-трестнинг 6-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари Академиклар шаҳарчасида кибернетика институти учун етти қаватли лаборатория корпусини муддатидан илгари қуриб, давлат қабул комиссиясига яхши баҳо билан топширди.

Кибернетикларнинг янги бинодаги юздан ортиқ хоналарда илмий иш олиб боришлари учун барча шароитлар яратилган. Шунингдек, янги бино хоналари ҳавони мўътадиллаштирадиган жиҳозлар билан таъминланган.

У. ШОРИХСИЕВ.

Биринчи қўнғироқ яқин

Янги мактаб чорлайди

Сентябрь қўнғироқлари янграшига оз қолди. Янги мактаб атрофида ўқувчи-ёшларнинг қувноқ овозлари эшитилмоқда. Улар ўзларининг жонажон мактаблари кўркам ва озода бўлиши учун ҳашар қилгани келишган.

Юнусобод массивининг «В— 1» кварталида яшаётган бахтиёрлар сентябрдан ўқишни янги мактабда бошлашадиган бўлишди.

Мана, кўркам ва салобатли мактаб олдидамиз. Унинг янги корпуслари қуёш нурида ярқиллаб турибди. Бу ажойиб иншоотнинг ўқув корпуси, устахона, ошхона, акт ва спорт заллари алоҳида жозибага эга.

Мактаб биносини бунёд этган 159-қурилиш трестининг 22-қурилиш бошқармаси бошлиғи Виктор Гаврилович Бобилов билан суҳбатлашдик.

— Янги мактаб биноси энг замонавий типда қурилди,— дейди у.— Синф хоналари, лабораториялар ва устахоналар кенг, файзли, ёруғ яхши тушадиган ҳолда бунёд этилди. Ошхона ва спорт зали ўқувчиларга гоят мос бўлди. Деворларга ва полларга энг яхши, очиқ, нур тарайдиган бўёқлар берилди.

Қурувчилар мактаб биносини 1-сентябрга тахт қилиш учун сидқидилдан, ғайрат билан ишладилар. Монтажчилар бригадаси бошлиғи В. Воронков, комплекс бригададан Н. Мичулис, Р. Расулев, пардозлаш трестининг 11-қурилиш бошқармасидан ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишлаётган А. Азизов ўртоқлар жонбозлик кўрсатдилар.

Янги асфальтланган йўлкадан бориб, ичкарига кирдик. Мактаб директори Лидия Сергеевна Федотова ўқитувчи ва ўқувчилар билан синф хоналарини, кабинет ва лабораторияларни жиҳозлашаётган экан. У билан ўқув йили ҳақида гаплашдик.

— Ўқув йилини яхши бошлаш учун ҳамма имкониятларимиз бор, — деди у.— Мактабимизда бу йил 1586 ўқувчи таълим олади. Шуниси қувончлики, биринчи ўқув йилидаёқ ҳамма машғулотларни кабинет системасида олиб борамиз. Кабинетлар ва лабораториялар ўқув-техника қуроллари билан тўлиқ жиҳозланди. Кинозалимизга 15 та диапроект аппаратлари олинди. Бундан ташқари 2 та «ЛЭТИ» киноаппарати, магнитафон, радиоприёмниклар бор.

Мактабнинг алоҳида корпусига ўтамиз. Мана бу ерда устахона жойлашган. Ўқувчи-ёшлар бу ерда слесарлик ва дурадгорлик ҳунарларини ўрганишади, меҳнат кўникмаси ҳосил қилишади. Устахонада турли асбоб ва материаллар тайёрлаб қўйилибди. Устахона ёнида уй-рўзғор ишлари кабинети жойлашган. Бу ерда ўқувчилар тикувчилик ва ошпазлик касбларини эгаллашади.

Бинолар ёнида, баҳаво жойда спорт майдони ташкил этилган. Стадион, волейбол, баскетбол майдонлари, югуриш йўлкалари ўқувчиларга мунтазир бўлиб турибди.

Биринчи сентябрь тонготарида Юнусобод массивидаги 247-ўрта умумий таълим мактабида ўқувчи-ёшларнинг шод-хуррам, масъулиятли ўқув йили тантанали бошланади. Ота-оналар, ўқувчи-ёшлар янги мактаб қуриб берган, илм-фан чўққиларини эгаллаш учун барча имкониятларни яратган партия ва ҳукуматимизга чин юракдан раҳмат айтмоқдалар.

Т. РАСУЛЕВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Мактаб ўқув корпусининг умумий кўриниши. 2. Ўқувчи-қизлар синф хоналарига парталарни олиб киришмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

★ ВАРШАВА. Битом шаҳридаги кийим-кечаклар фабрикаси бу йил Совет Иттифоқидаги харидорларига 185 мингдан кўпроқ костюм тикиб жўнатди. Қолган тўрт ой ичида Совет Иттифоқи яна юз мингдан кўпроқ костюм олади.

Битом фабрикасининг келгуси йилда маҳсулот етказиб бериш плани ишлаб чиқилди. Кийимларнинг янги моделлари ва уларнинг ранглари келишиб олинди. 1976 йилда харидорларга айниқса кўпроқ манзур бўлган газламалардан тикилган 14 хил моделдаги костюм тайёрлаб юборилиши кутилади.

★ РИМ. Гўшт ва гўшт маҳсулотларининг нархи тобора ошаётганлиги туфайли миллион-миллион итальянлар гўштни тобора камроқ истеъмол қилишга мажбур бўлмоқдалар. Марказий статистика институтининг хабар беришича, талаб камайганлиги муносабати билан бу йилнинг дастлабки тўрт ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан магазинларга 14,4 процент кам мол гўшти олинди. Қўй-эчки гўшти ҳам анча камайди.

★ МОГАДИШО. Сомали давлат секретариати кенгашининг фармонига биноан 28 августдан бошлаб экспорт-импорт муомалалари учун хусусий савдо агентликларига берилган барча лицензиялар бекор қилинади. Бундан кейин экспорт ва импорт билан боғлиқ барча масалалар билан савдо палатаси ҳузурида тузилган махсус комитет шуғулланади.

★ НЬЮ-ЙОРК. Лордстаунидаги (Огайо штати) «Женерал моторс» компаниясининг йиғув заводида автомобилсозларнинг забастовкаси ғалаба билан тамом бўлди. Ишчилар шу корхонада ҳаддан ташқари тинкани қуритадиган меҳнат шароитига қарши норозилик билдирдилар. Бир ойдан кўпроқ давом этган шиддатли забастовка кураши натижасида компания маъмурияти автомобиль йиғув конвейерларида иш суръатини пасайтиришга мажбур бўлди.

★ ЛИМА. Перуда янги информация хизмати — ЭСИ тузилганлиги расмий равишда эълон қилинди. Мазкур информация хизмати «ЭСИ-Перу» ва «ЭСИ — Андина» информация агентликларига эга бўлиб, мамлакат ичкарисидаги социал-иқтисодий ислоҳотлар ва чет эллардаги воқеалар тўғрисида уч тилда ахборот қабул қилади, уларни қайта ишлайди ва тарқатади.

Янги информация хизмати блокларга қўшилмаган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг Лимада очилган кенгаши тўғрисида хабарлар билан ўз фаолиятини бошлади.

(ТАСС).

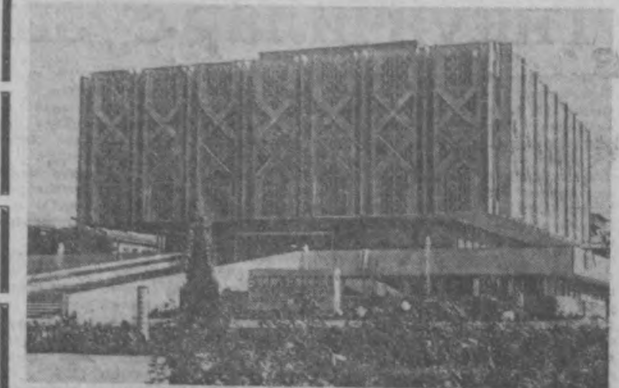

● СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИГА ТАҚДИМ ЭТИЛГАН

Тошкент маркази: янги архитектура манзараси

МЕЪМОРЧИЛИКНИНГ КАТТА ЮТУҒИ

ШУНИСИ диққатга сазоворки, кейинги йилларда совет архитектураси эришган муваффақиятлар фақат жамоат бинолари, мемориалларда гина акс этиб қолмай, кўплаб шаҳарларнинг планлаштирувчи ташкилотларини ҳам ўз измига олмоқда. Шунга қарамай, кўп йиллик қурилиш тарихига эга бўлган, қарийб 2 миллион аҳолиси мавжуд бўлган шаҳар марказидаги 1500 гектар майдонда қайтадан бунёдкорлик ишларини олиб бориш шаҳар қурилиши тарихида мисли кўрилмаган воқеадир.

Бундай мислсиз ишни амалга ошириш фақат бизнинг жамиятимиздагина мумкин бўлди. Негаки бизда ҳамма нарса инсон учун мўлжалланган. Бизнинг шаҳримиз қурилишида 1966 йил зилзиласидан кейин Тошкентга ёрдам қўлини чўзиб келган қардош республикалар, РСФСРнинг кўплаб шаҳар ва областлари иштирок этдилар.

Тошкент шаҳри ҳеч нима кўрмагандек қайтадан яшнаб кетди. Лекин бошпанасиз қолган 400 минг тошкентлик аҳолининг жасорати, 9 йил ичида 8 миллион квадрат метрдан ортиқ турар жой биноси қурган бунёдкорларнинг меҳнат ютуқлари хотирадан кўтарилмайди. 1970 йилга келиб, Ўзбекистон пойтахтининг турар жой фонди тўла тикланди.

Бугунги кунда Тошкент бинокорлари Москва, Ленинград, Киев ва бошқа кўплаб шаҳарлардаги ҳамкасблари қўлидан олган эстафетани баланд кўтариб бормоқдалар. Улар йил сайин ҳамшаҳарлар учун 15 минг қулай квартира қуриб беришяпти.

Бизнинг бунёдкорларимиз бош план ҳужжатларида белгилаб берилган шаҳарни тараққий эттириш перспективасини амалга оширишга доим тайёр туришптилар. Улар биринчи навбатда ҳамшаҳарларга уй-жой қуриб бериш кераклигини ҳам, шаҳар марказини бутунлай ўзгача қиёфада қайтадан бунёд қилиш лозимлигини ҳам билар эдилар.

Шуниси аёнки, баъзан қоғозда тузилган схемалар ҳаётнинг ўзига тўғри келмай қолади.

Агар шу жиҳатдан қарайдиган бўлсак, маҳаллий меъморлар томонидан тайёрланган, москваликлар тажрибаси билан тобланган, мамлакатимиздаги барча етук мутахассисларнинг маслаҳатлари билан пишитилган бу режалар йирик шаҳар қурилиши борасида ғоят катта амалий аҳамиятга эга эканлиги исботланди.

Шаҳар марказининг жойлашиш режаси ҳам, бу марказда бинолар орасидаги масофалар ҳам, йўл ва магистралларнинг узунлиги ҳам, марказни атрофдаги тўққизта район билан боғловчи кўчалар ҳам, яшил зоналар ҳам ҳаммаси бир-бири билан ажиб тарзда уйғунлашиб кетган.

Айниқса В. И. Ленин номидаги майдонга кираверишда қандайдир тантанавор юксак эмоционал кайфият пайдо бўлади кишида. Марказий майдондаги барча архитектура формалари майдоннинг марказий ғоявий-бадиий ядроси — Ленин ҳайкали билан уйғунлашиб кетган.

Шаҳар марказида жойлашган ансамбллар бир-бири билан шу қадар узвий боғланиб кетганки, улар орасида бир неча километр масофа бўлсада, бу масофа туйғуси сезилмайди. Сиз марказнинг қайси нуқтасидан туриб, қай тамонга қараманг, бир-бири билан кўз илғамас боғлиқликни сезасиз.

Театр майдони ҳам биноларнинг бир-биридан маълум масофада жойлашганлиги сабабли гўзал ва кўп планли манзара кашф этган. Навоий ва Коммунистическая кўчалари ўртасидаги баланд бинолар бир-бирига жуда мос келади. Ўзбекистон кўчаси ва «Пахтакор» спорт комплекси эса бу уйғунликни тўлдиради.

Тошкентнинг ўзига хос қиёфаси замонавий меъморчиликнинг катта ютуқларидан бири эканлиги ватанимиз ҳамда чет эл матбуотларида кўп бор таъкидлаб ўтилди.

Марказдаги «Мовий гумбазлар», Ленин хиёбони, Ўзбекистон рассомлар союзининг кўргазма зали, ВЛКСМ Марказий Комитети биноси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети биноси, Панорама кинотеатри, Ёшлар уйи, «Зарафшон» ресторани — буларнинг барчаси алоҳида эътиборга сазовор. Бу бинолар ижодий архитектура почеркининг ранг-баранглигига қарамай, бир-бирини тўлдиради. Уларда новаторлик изланишлари, ўзбек меъморчилик санъати тажрибаларидан фойдаланиш, шунингдек, оралиқ масофа туйғусини чуқур ҳис этиш, ташқи муҳит билан боғлиқлик акс этиб туради.

Ҳар бир шаҳарнинг энг эсда қоладиган нарсаси — унинг меҳмондўстлигидир. Агар шаҳарга келган меҳмонлар марказдаги чойхоналар, миллий таомлар пишириладиган ошхоналар, павильонлар, билан кўпроқ танишса, қолаверса бой-бадавлат бозорларимизни қанча кўпроқ кезса, шунинг ўзи шаҳримиз шаънига айтилган катта ташаккурнома бўлади. Ана шу меҳмондўстлик туйғуси шаҳримиз меъморчилигидаги ютуқларни янада бўрттириброқ кўрсатади.

Профессионал анализ шуни кўрсатмоқдаки, майдони 740 гектар бўлган сейсмик хавфли марказ атрофида кун-у-тун баравар одамлар яшайдиган турар жой ва жамоат бинолари қуриш мақсадга мувофиқ эмас. Бизда ана шу марказдан хийла нарида бўлган жойларда ҳам турар жой бинолари анча кам қурилди. Булар ўртача 30 процентни ташкил қилади. Бу эса жаҳондаги кўп йирик шаҳарлар марказидан фарқ қиладиган ҳолатдир. Бизда шаҳар марказида яшил зона учун ажратилган жой эса салкам 25 процентни ташкил қилади. Бу умум қабул қилинган нормадан 2,5 марта кўп деган сўз. Бу аҳвол архитектура марказимизнинг юксак санитария гигиена самарадорлигини таъминлайди.

Шаҳар марказида яшил зоналарга кўп майдон ажратилиши турли баландликдаги уй-жой бинолари орасини кўкатлар билан безатиш, уларни транспорт шовқинидан муҳофаза қилиш имконини берди.

Шаҳар ўсиб бориши билан унинг марказига тушадиган эксплуатация нагрузкаси ҳам ошиб боради. Лекин 1967 йил лойиҳасида асосланган резервлар шаҳар марказида одатдагидан кўпроқ ресторанлар, қаҳвахоналар, кинотеатрлар қуриш имконини беради.

Кўча тармоқлари борасида ҳам юксак дид билан ишланган марказда катта ҳалқасимон хиёбон бўлади. Иккита катта кўчадан транспортлар тез ва тўхтовсиз қатнайди. Бу кўчаларнинг кенглиги ва бир бири билан кесишмаганлиги транспорт қатновининг яхшиланишига ёрдам беради. Бундан ташқари юк ва транзит машиналарининг марказдан юрмаслиги ҳам ҳусусий транспортни кўпайтириш имконини беради. Шу тариқа ҳар минг аҳолига 180—200 енгил автомашина тўғри келиши мўлжалланади. Трамвай ва троллейбус линиялари модернизация қилинади. Улар метро билан мослаштирилган ҳолда қатновга қўйилади. Шу тариқа шаҳар меҳнаткашларининг уй билан ишхона ўртасидаги қатновига 30 минут вақт сарфланадиган бўлади.

Тошкент марказини реконструкция қилиш лойиҳасининг энг катта ютуғи шундан иборатки, у ижтимоий, моддий-техника ва бадиий синтезнинг уйғунлашиб кетиш тимсолидир. Тошкент маркази гўё улкан турбинага ўхшайди. У ўзининг лойиҳадаги қувватига энди эришмоқда. Бу лойиҳа биринчи синовлардан муваффақиятли ўтди. Ҳеч шубҳа йўқки, ана шу гигант турбина ўзидаги потенциал кучини янада каттароқ қудрат билан ишга солади ва кўп йиллар мобайнида инсонларга хизмат қилади.

И. НОТНИК,
шаҳар қурилиши бўйича УзНИИП шаҳар реконструкцияси бўлимининг раҳбари, санъатшунослик фанлари кандидати.

ИЛҒОРЛИККА ЙЎЛ

Техника тараққиёти йўлида

Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводининг рационализаторлари ва ихтирочилари ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг асосий омилларидан бири бўлган техника тараққиётини жадаллаштириш ишларига катта эътибор бермоқдалар. Корхонанинг янгилик изловчилари якунловчи йилнинг ўзида, ишлаб чиқаришни механизациялаштириш ва автоматлаштириш, қўл кучи билан қилинадиган меҳнатни техника зиммасига юклаш бўйича қатор ижобий тадбирларни амалга оширдилар.

Завод коллективининг 1975 йилга қабул қилган социалистик мажбуриятларида йилига 200 минг сўмлик иқтисодий фойда берадиган рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини жорий этиш вазифаси белгиланган эди. Бу кўрсаткичга муддатидан илгари эришилди. Техника тараққиётининг жонкуярлари ишлаб чиқариш жараёнини такомиллаштириш ишларини асосан ички резервлардан самарали фойдаланиш ҳисобига амалга оширдилар. Натижада, корхонада меҳнат унумдорлигини ўстириш кўрсаткичи ўтган йилнинг шу даврига нисбатан бирмунча юқори бўлди.

Заводда тажрибали инженер ва техник ходимларнинг раҳбарлигида ўзаро мусобақадош рационализатор ва ихтирочилар группалари тузилган бўлиб, ҳар бир ижодий групланинг қатъий иш плани бор. Коллективда қабул қилинган социалистик мусобақа тўғрисидаги шартномага мувофиқ, меҳнат беллашувида ғолиб чиққан инженер-техник ходимлар ишлаб чиқаришга жорий этилган рационализаторлик таклифларининг иқтисодий самарадорлигига қараб рағбатлантириладилар. Шунингдек, «Корхонанинг энг яхши рационализатори» номи берилиб, тантанали суратда «инженерлик паспорти» топширилади.

Завод партия ва касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақада ғолиб чиққан коллективларнинг ижодий фаолиятини бутун коллективга кенг оммалаштириш билан бошқаларни илғорлардан ибрат олишга даъват этмоқда. Натижада корхонанинг қатор участкаларида ишлаб чиқариш жараёни такомиллаштирилиб, иш суръати жадаллаштирилмоқда.

Яқин-яқинларгача асосий участкалардан бири бўлган тепловоз ремонти цехида ишлаб чиқаришни ташкил этишда қатор қийинчиликларга дуч келинар эди. Заводнинг бош технологи И. Гордеев раҳбарлигидаги изланувчилар группаси кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш бўйича иш олиб борди. Аввало цехнинг ҳар икки томонига тепловоз секцияларини ремонт пайтида кўтариб турадиган кучли гидравлик пресслар ўрнатилди. Илгари бу ишни бажариш учун оғир юк кўтарувчи кран икки-уч соатлаб банд бўларди. Механизация шарофати туфайли крандан бошқа юмушларни бажаришда фойдаланиладиган бўлди. Бу билан ремонтчи-слесарлар бригадалари учун цехда қўшимча иш фронти ҳозирланди. Цехда бўш қолган жойда тепловоз кабиналарини ремонт қилишга мослаштирилган участка ташкил этилди. Ремонтчи-слесарлар бригадалари бир вақтнинг ўзида учта тепловоз секциясини созлашга киришадиган бўлдилар. Участкалар ўртасида узлуксиз алоқа боғланиб, ишлаб чиқариш жараёни бир меъёрда ташкил этилди. Цехда М. Каримов, Х. Кердалиев бошлиқ ремонтчи-слесарлар бригадалари ишлаб чиқаришни такомиллашиши ҳисобига смена топшириқларини муттасил 160 процентдан ошириб адо этадиган бўлдилар.

Тепловоз секциялари беш мингдан зиёд деталлардан ташкил топишини ҳисобга олингандa, ишлаб чиқаришнинг поток усулида ташкил этилиши, ички имкониятлардан янада тўла фойдаланишга замин яратди. Мутахассисларнинг ҳисобича бу усул цехга йилига 10 минг сўмдан зиёд иқтисодий фойда келтирар экан.

Ютуқлардан руҳланган ихтирочилар айни пайтда энг мураккаб ишлардан бири саналган дизелларни ремонт қилиш жараёнини такомиллаштиришга киришдилар. Оғирлиги 20 тоннадан зиёд бўлган дизеллар учун синов стенди ташкил этилиб, аввало махсус аппарат ёрдамида тез емирилувчи қисмлари аниқланадиган бўлди. Илгари ремонт чоғида арзимас кичик деталии алмаштириш учун дизелнинг барча корпуси очилиши катта ноқулайлик туғдирарди. Стендга ўрнатилган қўзғалувчан роликлар дизель узелларини алоҳида-алоҳида созлаш имконини яратди. Участканинг ихтисослаштирилиши ремонт ишлари сифатини яхшилаш билан беҳудага кетадиган вақтга чек қўйди. Натижада битта дизелни ремонт қилиш муддати 13—14 соатга тезлаштирилди. Қўл кучи билан қилинадиган меҳнатни механизациялаштириш ҳисобига цехда анчагина ишчи кучи тежаб қолинди. Ҳисоблаб чиқишларича, дизель цехида меҳнат унумдорлигини ошириш кўрсаткичи корхонада энг юқори бўлмоқда. Иш шароитининг тобора яхшиланиб бориши кўплаб тажрибали ишчиларни изланишга, яратишга даъват эта бошлади. Кейинги пайтда В. Сокол, Ф. Ҳасанов каби пешқадам ишчиларнинг таклифи билан тепловоз секцияларининг электр қисмини такомиллашган усулда монтаж қилиш йўлга қўйилди.

Электромашина цехида ишлаб чиқаришни жадаллаштиришда рационализатор ва ихтирочиларнинг ҳиссаси янада катта бўлди. Илгари моторларни ремонт қилишда қўл кучи билан қилинадиган меҳнатнинг кўплиги ишлаб чиқаришни бир меъёрда ташкил этиш имконини бермасди. Рационализаторлар цех мутахассислари билан ҳамкорликда энг қийин ишлардан бири ҳисобланган марказий ўқларга подшипник жойлаштиришни тўла механизациялаштирдилар. Цехда бекор турган йўниш дастгоҳларига махсус мослама ясалиб, ремонтчи слесарлар иши осонлаштирилди. Цехда моторларни ремонт қилиш ярим конвейер усулига кўчирилиб, ҳам вақтдан, ҳам ишчи кучидан ютиладиган бўлди.

Тез орада электромашина цехининг ишчилари фақат юқори сифатга маҳсулот бериш ташаббуси билан чиқдилар. Уларнинг ташаббуси барча цех ва участкалар томонидан қизғин қўллаб-қувватланди.

Корхонанинг асосий участкаларида ишлаб чиқаришни намунали ташкил этилиши, ремонт ишлари суръатини жадаллаштирди. Завод коллективи ютуқлар омили ҳисобланган техника тараққиётини жадаллаштириш ҳисобига вақтдан ютиб меҳнат қилмоқда. Коллективда якунловчи йилнинг ўтган етти ойлик топшириғи муддатидан илгари бажарилиб, планга қўшимча 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу эса 1975 йилга қабул қилинган мажбуриятдагидан бирмунча кўпдир. Заводда битта тепловознинг ремонт муддати 2—3 соатга тезлаштирилди. Корхона коллективи ўтган давр мобайнида Харьков, Киев, Саратов темирйўлчиларининг буюртмаларини бар вақт адо этдилар. Маҳсулот сифатига бўлган эътироз мунтазам камайиб бормоқда. Коллективда беш йиллик шахсий топшириғини бажарганлар сони минг кишидан ошиб кетди. Корхона коллективи бундан кейин ҳам ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда асосий босқич бўлган техника тараққиётини жадаллаштиришга катта эътибор бераверадилар.

Қ. АЗИМОВ,
инженер.

1-пардозлаш тресги ҳамда 4-қурилиш трестининг бунёдкорлари Юнусобод массиви А—3 микрорайонида ёруғ, замонавий мактаб биносини қўлдан чиқардилар. Бу мактабда бир сменада 1500 ўқувчи шуғулланиши мумкин. Мактаб қурилишида 18-қурилиш бошқармасининг монтажчилари, 24-қурилиш бошқармасининг пардозчилари — бўёқчи Раиса Чавкина ва дурадгор Олим Норбоев фидокорона меҳнат қилишди.

СУРАТДА: дурадгор Олим Норбоев.

Г. Григорьев фотоси. (УзТАГ).

ЭНГ ЮКСАК ИШ УНУМИ

Андижон сув омбори зарбдор комсомол қурилишининг меҳнаткашлари яқинда энг юксак иш унумига эришдилар. Улар ҳар куни планда белгиланган, 1.200 куб метр ўрнига 2 минг куб метр бетон ётқиздилар. Бу муваффақиятларга Л. Власов ва С. Гунько бошчилигидаги комплекс бригадаларнинг, шунингдек бетон заводи коллективининг фидокорона меҳнати туфайли эришилди.

Гидроқурувчилар беш йилликнинг якунловчи йилида тўғонга 610 минг куб метр бетон ётқизиш мажбуриятини олдилар.

● Икки ойлик давом этмоқда

ҲАММА ҲИССА ҚЎШСИН

Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар комитети ва меҳнаткашлар депутатлари Совети шаҳар ижроия комитети Тошкентда озодалик ва санитария ҳолатини яхшилаш икки ойлиги ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Шаҳримиз кўчалари, майдон ва боғлари ҳамда хиёбонларини янада ободонлаштириш ва уни ҳуснига-ҳусн қўшиш борасида Тошкентдаги барча районларда умумхалқ ҳашарлари амалга оширилмоқда. Қуйида икки ойлик давомида олиб борилаётган ишлар ҳақида ахборот берамиз.

МАССИВДА ҲАШАР

◆ КУЙБИШЕВ РАЙОНИ.

Райондаги озодалик ва санитария ҳолатини яхшилаш икки ойлигини қандай бораётганлиги ҳақида бу ерда тузилган штаб назорат қилиб бормоқда. Ана шу штаб раҳбарлари бошчилигида ўтган шанба куни райондаги корхона ва ташкилотлар умумхалқ ҳашарига чиқишди. Ишчи ва хизматчилар ўзларига бириктилган участкаларда озодагарчилик ишларини олиб боришди.

2521-марказлашган юк ташиш трестининг автоколоннаси ва 8-автобаза шоферларидан 20 киши чиқиндиларни шаҳар атрофига олиб чиқиб ташлашда жонбозлик кўрсатишди. Бу машиналар асосан Черданцев, Високовольт массиви территориясида ҳашар олиб борганлар ихтиёрида бўлди.

◆ ҲАМЗА РАЙОНИ

100 та механизм ёрдамида

Районда озодалик ва санитария ҳолатини яхшилаш икки ойлигида кўпгина ишлар қилинади. Ҳар бир корхона ва ташкилот ўзига бириктилган участкада иш олиб боради. Кечаги шанбаликда Қўйлиқдаги норуда материаллар карьери, 3, 4-автобазалар, «Главташкентстрой»нинг 6-механизация бошқармасидан ҳаммаси бўлиб 100 та механизм ишлатилди. Қорасув канали территориясининг атрофи қайта реконструкция қилиниб, бу ерда йирик қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Шу сабабли Юлиус Фучик кўчасида кўплаб чиқиндилар пайдо бўлди. Ҳашарчилар бу шанбаликда асосан шу территорияни тозалашди.

◆ ОКТЯБРЬ РАЙОНИ

40 МИНГ КИШИ ҚАТНАШДИ

— Ўтган шанба куни районда ўтказилган умумхалқ ҳашарида 40 минг киши қатнашди. Каравот заводи коллективи Анҳор бўйини, «Лифтремонт» заводи ишчи ва хизматчилари эса Ўзбекистон кўчасини, Спорт буюмлари фабрикаси ишчилари «5 декабрь» кўчасини ва майда ирригация шохобчаларини тозалашди. Бундан ташқари шу куни район аҳолиси Фурқат, генерал Узоқов, Ўзбекистон 50 йиллиги, Халқлар дўстлиги проспекти ва Оқтепа массивидаги ирригация шохобчаларини тозалади. Уйғур ва Самарқанд дарвоза кўчаларига янги асфальт ётқизилмоқда.

1-сентябрдан бошлаб Ўзбекистон 50 йиллиги ва Абай проспектида дарахтлар учун чуқурчалар қазиш ишлари бошланади. Буни халқ хўжалиги институти ва алоқа техникуми студентлари бажаришади. Келгуси шанбаликда райондаги 80 минг киши умумхалқ ҳашарига чиқади.

◆ СЕРГЕЛИ РАЙОНИ

Янада обод бўлади

Район ободонлаштириш бошқармасининг ирригатори К. Усмонов, асфальт ётқизувчи машина шофери Т. Толабоевлар ўзларининг ибратли ишлари билан ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда. Улар кунлик иш нормаларини 120—130 процент қилиб адо этишмоқда. Кузда ва баҳорда ўтқазилган дарахтларнинг қуриб қолмаслиги учун сув сепадиган машина шоферларидан Б. Ли ва А. Копиловлар жон куйдиришмоқда. Улар машиналарида хиёбон ва райондаги кўчаларнинг икки четига ўтқазилган дарахтларга мунтазам сув қуйиб туришмоқда.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

● Газетхон танқид қилади

Номига номуносиб

Жазирама иссиқ кунлари дид билан безатилган хушманзара боғларда бир зум ором олган кишининг баҳри-дили очилади. Шаҳримизда бундай соя-салқин боғлар, хиёбонлар жуда кўп. Аммо Куйбишев районида жойлашган «Гулшан» маданият ва истироҳат паркига борган кишининг дарров кайфияти бузилади. Негаки, ҳамшаҳарларимиз бу ерда мазмунли ҳордиқ чиқариш ўрнига кўримсиз ва антисанитария ҳолатида қаровсиз қолган боғ маъмуриятидан ранжиб қайтишади. Паркни дам олувчилар дидига мувофиқ безаш, тозалик ва ободончилик ишларига бу ерда мутлақо эътибор берилмаган. Дарахтлар, гуллар, бутали ўсимликларни парвариш қилиш, уларнинг атрофини дам олиш учун тайёрлаб қўйишга аҳамият берилмаган. Айниқса, ўқиш зали деб номланган шийпон жуда қаровсиз. Унинг бир томонини теннис ўйновчилар, яна бир томонини эса шахмат ўйновчилар эгаллаган. Бу ерда умуман китоб, газета ва журналлар ўқиш учун ҳеч қандай имконият йўқ. Бунинг устига, шу ерда жойлашган кутубхонадаги китобларнинг деярли ҳаммаси бундан 10—15 йил аввал нашр қилинган эски китоблардир.

Паркда Куйбишев район ошхоналар трестига қарашли чойхона бўлиб (мудири А. Аъзамов), бу ерда тозалик ва санитария қоидаларига амал қилинмайди. Сўрилардаги кўрпачалар ниҳоятда кир ва йиртиқ-ямоқ бўлиб қолган. Сўрилар кун бўйи супурилмайди. Уларнинг устида эса ошхона идиш-товоқларини пашша босиб ётади. Чойнак пиёлаларнинг кўпи яроқсиз ва ифлос, у ҳам етарли эмас.

Боғда шиор, транспарантлар йўқ, сиёсий, илмий, ва атеистик мавзуларда суҳбатлар ўтказилиб турилмайди.

Хуллас, «Гулшан» парки номигагина ишлаяпти, холос.

«Гулшан» истироҳат паркининг номига номуносиблигини директор Ғ. Тошмуҳамедов бундай ўйлаб кўриши керак.

Ф. РАҲМОНОВ,
пенсионер.

Газ қачон келади?

— Янги уй муборак бўлсин?

— Қуллуқ дўстим.

— Ҳовли тўйини қачон қиласан?

— Газ келсин.

— Ие ҳалиям газ келмадими?

— Газ бўлганда тўй тўйга уланиб кетарди-я!

Ҳа, бу хилдаги гап-сўзлар Тошкентнинг Шифокорлар массивидаги аҳоли ўртасида кўп қайтариляпти. Бу ердаги 14, 15, 16-а, 16-б-уйларда беш ойдан бери газ йўқ.

Ёрдам сўраб республика Халқ контроли комитетига мурожаат қилдик. С. Раҳимов район Газлаштириш бошқармаси ходимлари питирлаб қолишди. У ердан одамлар келиб, у ер-бу ерни ковлаб кетди. Аммо орадан кўп вақт ўтсада ҳамон газдан дарак йўқ. Бу уйлар қачон газлаштирилади?!

Аҳоли номидан:
И. ҚОБИЛОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ'ДА босилгандан кейин

«Сув савдосидаги нуқсонлар»

Шу сарлавҳа остида «Совет Ўзбекистони», «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг 25 июнда босилган қўшма рейд материалида газ сув билан савдо қиладиган автоматларнинг қониқарсиз ишлаётгани, Чилонзордаги савдо базасига қарашли 1-пиво барида савдо қоидаларига хилоф иш қилинаётгани, «Автомат» савдо базасига қарашли махсус магазинларда муздай ичимлик сув билан савдо қилиш яхши йўлга қўйилмагани, умуман шаҳарда мороженое, квас, Тошкент минерал суви таъминоти ёмонлиги танқид қилинган эди.

Бу рейд материали бўйича «Ташпимводторг» директори В. Верешчагининг редакцияга ёзган жавобида бундай дейилади: рейд материали торгда муҳокама этилди. Газеталарда келтирилган фактлар тўғри. 1-пиво барининг сотувчиси Олимхўжаев ишончни оқламагани учун ишдан четлаштирилди. «Автомат» савдо базасининг директори Ризаев вазифасидан олиб ташланди, шу база директорининг ўринбосари Бриневга виговор эълон қилинди. «Автомат» савдо базасига қарашли махсус магазин директори Саркисянц, шунингдек Чилонзор савдо базасининг директори Азизовларга ҳам жазо берилди. Ҳамза район савдо базасининг омбор мудири Шерба ишончдан чиққани учун ишдан бўшатилди, бу тўғридаги материаллар тергов органларига топширилди.

«Ташлимводторг»да фондларни тўла ўзлаштириш, торг системасидаги ишни яхшилаш, савдо маданиятини ошириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Муҳаммад Жабарудий

ИБРАТЛИ ҲИКОЯТЛАР

„Жоме ат-тамсил“ китобидан

Энди дўст ва улфатлар ҳақида фикр юритамиз ва шу ҳақдаги баъзи мақолаларни келтирамиз. Донолар айтадиларки, ҳар кимса ҳам дўстликка арзимайди. Дунёда дўстдан кўра азизроқ ва қимматлироқ нарса йўқ!

Келтиришларича, Абужаъфар Муҳаммад ибн ал—Ҳусайн дадаси ҳақида ҳикоят қилиб, шундай деган:

— Дадам бир куни менга: «Эй ўғлим, беш тоифа киши билан дўстлик ва улфатлик қилма, улар билан ҳеч қачон суҳбат қурма!»— деди. Мен ундан: «Эй дадажоним, улар қайси тоифалар экан?» —деб сўрадим. Дадам: «Биринчиси фисқу-фужур аҳли! Улар сени халқ орасида расво ва шарманда қилади. Бир луқма нарса учун сени сотишдан тоймайди. Уларнинг бир қисми луқмапарастлардир. Уларнинг одати шуки, сендан бирор нарса тамаъ қиладилар. Агар бермасанг, оғзини мойламасанг, халқ ичида ёмон гап тарқатади, обрўйингни туширади. Одамлар уларнинг гапига ишониб сен билан ёмон муомала қила бошлайдилар! —деди.

Дадамдан иккинчи тоифани сўрадим. У деди:

— Иккинчиси бахил ва хасислардир. Агар сен бирор нарсага муҳтож бўлиб қолсанг, улар сенга ҳеч қачон бермайдилар. Сенинг молу-давлатинг бор бўлса, уялмай ейдилар. Тугаса, душманингга айланади. Мен буни ўз бошимдан кечирганман. Пулим кўплигида дўстларим кўп эди. Ҳақирликка тушганимда улар душманга айланишди, таъна тошини отишди, одам қаторига қўшишмади! Дадам давом этиб деди:

— Уларнинг учинчиси ёлғончилардир. Кимда бу хислат борлигини сезсанг, ундан узоқроқ бўл! Улар шаробга ўхшайдилар. Сени ўз яқинларингдан айриб қўядилар ва бегоналарга яқинлаштирадилар. Тўртинчи тоифа эса жоҳил, аҳмоқ ва нодон кишилардир. Улар билан бўлган суҳбат аста-секин кишига таъсир этади, тўғри йўлдан оздиради, одамнинг ниятини бузади. Бешинчи тоифа кишилар лақма, лаванд ҳамда дилида меҳри йўқ кишилардир. Бундай кишиларни малъун деб аташ муносибдир!

Эй азиз, сен доимо олим ва фозил кишилар билан ҳамсуҳбат бўлишга интил, нодон ва ёмон ниятли кишилардан қоч, уларнинг тоифасига қўшилма, сўзларини эшитма, ҳатто касал бўлса, кўришга ҳам борма! Сен юқоридаги ҳикоятни ўқидинг, унинг мағзини чақ, яхши дўстлар топишга урин, улар сени доимо қўллаб-қувватлайдилар! Энди сен учун ёмон дўстнинг зарари ва яхши дўстнинг фойдаси, нодон ва оқил дўстлар аҳволи ҳақидаги қуйидаги ҳикоятни келтирамиз.

Келтиришларича, форс вилоятида бир бадавлат киши бўлиб, унинг покизалик ва бокиралик пардаси орқасида яширин бир маҳбуба қизи бор эди. Бу иффатли ва малоҳатли қизнинг тим қора сочлари зимистон қора тунини эслатар, ҳусну-жамолда ягона бўлган жонбахш юзлари ўн тўрт кунлик ойга сабоқ берарди. Бадавлат киши ўз қизини ниҳоятда севар, қиз учун алоҳида боғ ва уй қилдириб, доимо қизи билан бирга яшар, қиз олдига бирорта инсонни киритмас, ҳеч кимга ишонмас эди. Бойнинг ўргатилган маймуни бўлиб, маймунгина қиз олдида туриши мумкин эди. Маймунга махсус ханжар берилган бўлиб, қиз олдига бегона киши кириб қолса, маймун ханжар билан ташланиб, уни ўлдирарди. Қиз турган уйнинг эшиклари эса маҳкам бекитиб қўйиларди.

Кунлардан бир кун бу вилоятга Хуросондан бир киши келиб қолди. Унинг ҳеч нимаси йўқ бўлиб, очлик ва танглик ҳолатига тушиб қолди. Охири ўзига ўхшаш бир кишини топди ва у киши хуросонликка деди:

— Эй биродар, очлик ва танглик йўлидан қутулиш йўли бор. Фалон деҳқон уйида катта миқдорда буғдой бор, уни кечаси ўғирлаймиз ва ўзга шаҳарга элтиб сотамиз! —деди.

Улардан шубҳаланиб турган подшо миршаби бу гапни эшитди ва уларни қўлга олмоқчи бўлди. Хуросонлик вақтида қочиб қолиб, шериги қўлга тушди. Миршаб ундан:

— Ким бўласан? Нима қилиб юрибсан? — деб сўради.

У шоша-пиша:

— Мен ўғриман, шеригим ҳам ўғри эди. Биз фалон деҳқоннинг уйидан ғалла ўғирламоқчи эдик! — деди.

Миршаб кулди ва ундан:

— Қаерлик бўласан? —деб сўради.

У қалтираб:

— Қазвинлик бўламан!— деди.

Миршаб унга:

— Ақлингни калталиги қазвинлик эканлигингдан далолат бериб турипти. Эй нодон, — деҳқон уйидан нима ҳам чиқар эди. Донни ўғирлаб, олиб кетгунингча тонг отади, уни узоққа олиб кетиб бўладими?! Ўғирлик учун бой ва бадавлат одамлар уйига тушилади ва фақат қимматбаҳо нарсаларгина ўғирланади! — деди.

Бу гапларни қоронғида яшириниб турган хуросонлик эшитиб турар эди. Шеригини миршаб олиб кетгач, ўзига-ўзи деди: «Доно кишилар билан дўстлик яхшидир». Шунинг учун ҳам: «Нодон дўстдан ақлли душман яхши» дейдилар. Миршаб мен учун ақлли душмандир, ўғри эса нодон дўст. У мени ҳалокатга йўлиқтиришига сал қолди. Миршабнинг гапига кўра мен фалон бойнинг уйига ўғриликка бораман!»

У шу хаёллар билан бойнинг уйи атрофида узоқ айланди. Қиз турган уй ташқарисида чуқур хандақ бор эди. У шу хандақ орқали қиз ва бой ётадиган уй томон ер ости йўли қазий бошлади. Тўрт кун деганда бой ётган жой ёнидан тешиб чиқди ва атрофни кузата бошлади. Шу он уй бурчагида турган маймун бойнинг устига уй шифтидан осилиб тушган ўргимчакни кўрди ва ғазаби жўш уриб, бой кўкрагида турган ўргимчакка ханжар урди. Бироқ, ўғри маймунни тутиб қолишга улгурди ва наъра уриб деди:

— Эй бой, кўзингни оч, маймун сени ўлдиришига сал қолди!

Бой кўзини очиб, ханжар ушлаб устида турган маймунни кўрди ва ўғридан:

— Сен ким бўласан? Бу ерга қандай кириб қолдинг?— деб сўради.

Ўғри бошидан ўтган нарсаларни баён қилди ва ўғрилик учун кирганини айтди. Бой унга:

— Нодон дўстдан ақлли душман яхши! — деди ва кўпгина қимматбаҳо нарсалар бериб, уни рози қилди.

НАЗМ:

Жонингга қасд қилган душманинг доно, —
Бўлса, нодон дўстдан минг марта аъло!
Нодон қилган ишнинг барчаси зарар,
Фойдаси бўлса ҳам эрур бесамар!

Эй азиз, кўрдингми, хуросонлик ўғри бўлса-да унда донолик ва одамийлик гавҳари бор эди, шу туфайли фойда кўрди. Маймун ўзини бой ва қизнинг ҳақиқий дўсти ҳисобласа-да, нодон эди ва унинг ҳаёт терисини шилиб олдилар. Эй биродар, бу ҳикоятни шунинг учун ҳам келтирдимки, сен доимо оқил ва доно кишилар билан улфатлик йўлини қидир! Ҳар қандай жоҳил ва нодон дўстликка арзимайди!

НАЗМ:

Ёмон дўст ёмондир ёмон илондан,
Илон урар танга, фақат, тишини,
Ёмон дўст уради жонга нишини!

«МЕҲНАТКАШЛАРНИ КОММУНИСТИК РУҲДА ТАРБИЯЛАШ ТЎҒРИСИДА»

Сиёсий адабиёт нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисида»ги китобини (тўлатилган иккинчи нашри) чоп этди. Бу тўпламга ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1964 йилдан бошлаб 1975 йилгача бўлган даврдаги нутқлари, мақолалари тўла ёки қисман киритилган. Ана шу нутқ ва мақолаларда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг туб масалаларига доир фикрлар баён қилинган.

Китоб партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларига, партия ташкилотларининг секретарлари, партия комитетларининг аъзоларига, агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, пропагандистлар, лекторлар ва ўқитувчиларга мўлжалланган.

(ТАСС).

Аср иншоотининг кинойилномаси

Ҳужжатли фильмлар марказий студиясида тайёрланган янги «Кумуш из» кинолентаси Байкал—Амур магистралини биринчи бўлиб барпо этаётган кишиларга бағишланган. Бу кинолента трасса қурилиши тўғрисида Москва кинематографчилари суратга олаётган хрониканинг давоми бўлиб қолади. В. Трошкин бошчилигидаги кинооператорлар группаси ўтган йилнинг кўклам фаслида суратга олган кадрлар бу ишнинг муқаддимаси бўлди. Ҳужжатли кинолентаюларни яратувчилар биринчи отрядлар билан бирга Сибирь тайгасига келишди ва «БАМни қурамиз!» деган ҳужжатли лентада қурилиш бошланганлигини тасвирлаб бердилар. Шу туркумдаги иккинчи фильм — «Тайгадан мактублар» картинаси яқинда экранга чиқарилди.

В. Трошкин ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: биз БАМ қурилиши билан боғлиқ бўлган энг муҳим воқеаларнинг ҳаммасини плёнкага олишга ҳаракат қилмоқдамиз. Аммо биз аввало совет ёшларининг коллектив портретини яратишни истаймиз. Маълумки барча иттифоқдош республикалардаги йигит ва қизлар магистралга келишган. Қурилиш ҳақидаги кинойилноманинг сўнгги кадрларини аср магистралидан биринчи бўлиб ўтадиган электровознинг кабинасидан лентага олиш — бизнинг орзумиздир.

МОСКВА ОБЛАСТИ. Гидрометеорология хизматининг етакчи Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот ва илмий-методик муассасаси — Марказий аэрология обсерваториясининг олимлари эркин атмосферанинг физикасини ўрганиш билан шуғулланишмоқда. Обсерватория олиб бораётган ишларнинг натижалари халқ хўжалиги ва авиация учун катта аҳамиятга эга.

СУРАТДА: катта техник В. И. Миллер метеорология ракеталаридан олинаётган телеметрик ахборотларни ўрганмоқда.

А. Володин фотоси, **ТАСС** фотохроникаси.

МЕТРО ВАГОНЛАРИ ҚАТНАЙ БОШЛАДИ

ХАРЬКОВ. Мамлакатимизда олтинчи Харьков метрополитени илк пассажирларни қабул қилди. Қурувчилар уни социалистик мажбуриятда белгиланганидан тўрт ой барвақт фойдаланишга топширдилар.

Ҳар куни метро 700 минг чамаси йўловчига хизмат кўрсатади. Бундан буён Украинанинг қарийб бир ярим миллион аҳолиси бўлган индустриал маркази — Харьков аҳолиси ишга, ўқув юртларига, дам олиш жойларига тўрт баравар тезроқ етиб бора олади.

(ТАСС).

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Шифобахш сабзавотлар

Лавлаги шарбати

Сабзавот ўсимликлари ичида жайдари лавлаги ўзининг бир қатор яхши фазилатлари билан халқимизнинг суюкли таоми ҳисобланади.

Медицинада лавлагининг илдиз меваси ва ширали шарбати дори-дармон сифатида тавсия этилади. Лавлагида витамин А (каротин), қанд, азотли бирикмалар ва микроэлементлар мавжуд.

Халқ тиббиётида сархил лавлаги илдиз мевасининг шарбати хафақонликни (гипертония) даволашда ва бу касалликдан муҳофаза этишда истеъмол этилади. Бунинг учун қизил лавлагининг илдиз мевасини яхшилаб ювиб, пўстлоқлари юпқа арчилади. Сўнг ундан шарбат ажратиб олинади. Лавлаги шарбати, юқорида зикр қилинган мақсадлар учун бир пиёладан уч маҳал тўрт кун давомида тановвул этилади.

Лавлаги шарбати мўлжалдан зиёд тайёрланилган бўлса, ортиқча шарбатни сопол идишларда сақлаш керак.

Олмали чой

Олманинг кўпдан-кўп хосиятлари бизга аён. Олма ошқозон-ичак фаолиятини яхшилайди. Баъзи зарарли микробларга қирон келтиради, қон ҳаракатини маромига солади, мия ҳорғинлигини кетказади, паришонхотирликка barҳам беради.

Халқ тиббиётида олма чойи бир қатор хасталикларга даво сифатида қўлланилади. Жумладан, олма чойи пешобдаги тош, сурункали бод, товуш бўғилиши, ошқозон-ичак йўлининг яллиғланишида тавсия этилади.

Олмали чой мана бундай тайёрланади: олмадан 3 та олиб, бир неча бўлакка ажратилади (пўстини арчмаслик лозим), кейин устига бир литрча қайноқ сув қуюлиб, 10 минут қайнатилади. Унга бир озгина шакар қўшилади.

М. НАБИЕВ,
А. АЛИМОВ,
республикада хизмат кўрсатган фармаколог.

Минерал сувлар фойдалими?

Иссиқ кунларда инсон организмида баъзи физиологик ўзгаришлар рўй беради. Ташқи иссиқ муҳит айниқса, ошқозон-ичак фаолиятига сезиларли таъсир қилади, бунда ошқозон ширасининг ажралиши пасаяди, меъданинг умумий шираси камаяди.

Иссиқда инсон организми жуда кўп сув йўқотади. Сувнинг кўпгина қисми (60 — 70 проценти)тер билан чиқиб кетади. Тер билан бирга организмдаги ош тузи, витаминлар, минерал тузлар ва аминокислоталар йўқотилади. Бунинг натижасида организмнинг бир қатор ишлари бузилиши мумкин. Булардан ташқари, ошқозоннинг ҳазм қилиш ва овқатни ичакка ўтказиш хусусиятлари пасаяди. Натижада овқат ошқозонда туриб қолади ва ҳазм бўлмайди. Ташқи иссиқ муҳитда ичак ширасининг ажралиши ҳам анча камаяди ва овқат сўрилиши пасаяди.

Шуни ҳам айтиш керакки, бундай иссиқ таъсири сурункали бўлса, юқоридаги ўзгаришлар сезиларсиз даражада ўтади. Бу ҳолат мослашиш —адаптация дейилади. Шунинг учун Ўзбекистон, умуман Ўрта Осиё халқлари ёзнинг иссиқ кунларида ҳам унчалик қийналмайдилар. Юқорида айтиб ўтганимиздек, ташқи иссиқ муҳитда организм кўп сув ва ҳар хил минерал тузлар йўқотади. Бу борада турли хил минерал сувларни истеъмол қилиш фойдалидир.

Шаҳримиз магазинларида Боржоми, Ессентуки, Тошкент минерал суви ва бошқа фойдали-шифобахш сувлар бўлиб туради.

Н. А. Семашко номидаги илмий-текшириш институти ходимлари Тошкент минерал сувининг овқат ҳазм қилиш органларига таъсирини ўрганишди. Охирги йилларда бу борада Тошкент медицина институтида ҳам кўпгина илмий ишлар олиб борилди. Тошкент минерал суви гидрокарбонат-натрий сувлари туркумига киради. Сувнинг асосий хусусиятларидан бири — унинг радон ва кремний кислоталарига бойлигидир. Тошкент минерал суви ошқозон-ичак хасталикларини даволашда ҳозир шаҳар клиник касалхоналарида кенг қўлланилмоқда.

Умуман, минерал сувларни ҳаддан ташқари кўп, сурункали ичиш ярамайди. Уни ошқозон ширасига қараб истеъмол қилиш лозим. Айниқса, ошқозон шираси нормал бўлмаган кишилар бунга риоя қилишлари шарт. Кўпинча ошқозон шираси ишлаб чиқарилишининг бузилиши меъда яллиғланиши, яра ва ўсма касалликларида учрайди. Бундай сурункали касалликлар билан оғриган кишилар Тошкент минерал сувини қуйидагича истеъмол қилишлари керак. Меъда шираси паст кишилар сувни овқатдан 10 —30 минут, меъда шираси баланд кишилар овқатдан 1—1,5 соат, меъда шираси нормал бўлган кишилар овқатдан 3—5 минут олдин ичишлари лозим.

Сувни ҳар ичишда бир стакандан, куннинг маълум бир вақтида ичиш лозим. Сувни даво сифатида 3 —5 ҳафта ичиш мумкин, кейин бир оз дам олинади. Айниқса, сувнинг таъсири дорилар билан бирга—комплекс ҳолатда олиб борилса яхши бўлади.

Ошқозон ва ичак касалликлари билан оғримаган кишилар бу сувни ёз кунлари чанқовни босиш учун бир оз совуқроқ ва газли ҳолатда ҳам ичишлари мумкин.

Тошкент минерал суви умуман меъда ширасини оширади, ичакнинг иш фаолиятини кучайтиради, овқат ҳазм қилишни яхшилайди, жигар ва ўт йўлларини тозалайди.

Минерал сувлардан врач маслаҳатига биноан тўғри фойдаланинг.

Н. НАСРИДДИНОВА,
медицина фанлари кандидати.

Меҳнаткашлар учун янги санаторийлар

Украинанинг ғарбидаги қадимий курорт-шаҳар Трускавецда янги «Шахтёр» санаторийси ва «Кристалл» пансионати очилди. Уларда ҳар йили минглаб меҳнаткашлар ҳордиқ чиқарадилар.

Бу курорт шаҳридаги минерал сув буйрак, юқори нафас органлари хасталигини даволашда яхши ёрдам беради. Трускавецнинг санаторийлари пансионат ва дам олиш уйларида бир мавсумда чорак миллионга яқин киши дам олади.

СУРАТДА: «Кристалл» пансионати.

Б. Криштул фотоси. **АПН.**

Қутурган ҳайвондан сақланинг

...Икки ўртоқ бир куни канал бўйида дам олиб юрганларида уларнинг иккаласини ҳам оёғидан дайдиб юрган ит тишлайди. Йигитлардан бири уколдан қўрқиб врачга мурожаат қилмай, «ўзи тузалиб кетар» деб бефарқ юради. Иккинчиси эса, оғриқ сезилгач, безовталаниб врачга бориб ёрдам сўрайди. Врач тезда медицина ёрдами кўрсатиб, уни Пастер кабинетига юборади. Бу ерда унга тезда антибиотик вакцина билан эмлаш белгиланади. Қутуришга қарши тўла даволаниш курсини ўтаганидан кейин у соғайиб кетади. У ҳалиги дўстига зудлик билан эмлаш зарурлигини хабар қилганида, дўсти бу маслаҳатга қулоқ солмай ўқишини давом эттириш учун шаҳарга кетиб қолади. Орадан 75 кун ўтгач, студент қутуриш касали билан хасталанади ва вафот этади.

Қутуриш ўткир юқумли касаллик бўлиб, марказий нерв системасини жуда қаттиқ зарарлайди, талвасага тушиш фалажлик билан кечади.

Қутуришни қўзғатувчи вирусни ҳатто микроскоп остида ҳам кўриб бўлмайди. Қутуришни келтириб чиқарадиган вирус қуёшда 14 соатда, қайнатилганда 1 —2, минутда ўлади. Қутурган ҳайвоннинг сўлаги теккан кийим-кечакни дазмоллаганда вируслар ўлиб кетади. Бироқ, у йиринглш нарсада узоқ сақланади, совуққа жуда чидамли бўлади.

Қутурган ёки кўринишдан соғ бўлса ҳам касаллик яширин кечаётган ҳайвон сўлаги одам терисига текканда, ҳайвон тишлаганда ёки ялаганда касаллик юқиб қолади. Бу даҳшатли касалликнинг олдини олиш учун, хасталикнинг асосий аломатларини, юқиши ва унга қарши кураш чораларини билмоқ зарур.

Ит, мушук, сигир, от, чўчқа, эшак, каламуш, қушлар, бўри, чия бўри, тулки ва бошқа ҳайвонлар қутуриш касаллиги билан оғрийди.

Касаллик аксари одамни қутурган ит тишлаганда, тирнаганда сўлагидан ўтиб қолади. Шуни айтиш керакки, қутурган ҳайвоннинг сўлагида қутуриш вируси касаллик аломатлари бошланмасдан 8 —10 кун олдин пайдо бўлади. Қутуриш вируси ярадан орқа мия ёки бош миядан етиб боради, шу ерда кўпаяди. Шундан кейин касаллик аломатлари юзага чиқади. Ҳайвон тишламай, сўлаги текканда ҳам касаллик юқиб қолиши мумкин. Одам хавфдан бехабар хотиржам юраверади.

Қутуриш касаллигини асосан итлар тарқатади. Қутурган бирор ҳайвон итни тишлагандан кейин у одатда 20 —60 кун ўтгач, камроқ 5 —6 ой ва ундан кейин қутура бошлайди. Ит безовта, қопағон бўлиб қолади, ириллайди, одамлардан бекинади, сабабсиз жойини ўзгартиради, кўпинча жим бўлиб қолади, яхши кўрадиган овқатини ҳам емай қўяди.

Қутурган ит сувдан қўрқмайди, у дарёдан ҳам сузиб ўтиши мумкин. Қутурган ит эгасини танийди, қўлини ялайди, лекин қопмайди.

Қутуришнинг тинч тури кам учрайди, аҳоли буни унча яхши билмайди. Касаллик бошқаларга сезилмаган ҳолда бошланади. Ит оёқларининг дармонсизлигидан жим ётади, аввал орқа оёқлари, кейин олдинги оёқлари фалаж бўлиб қолади, жағи эса осилиб кетади, овози хириллаб бўғилади.

Мушукларда эса қутуриш шиддат билан ўтади. Кўп хонадонларда мушук боқилади, шунинг учун ҳам қутурган мушук жуда хавфли бўлади.

Хўш, одамни қутурган ҳайвон тишлаганда нима қилиш керак? Ҳайвон тишлаган жойини тезда сув билан ювиб, йод суриш, кейин стерилланган дока билан қисиб боғлаб, пастер пунктига бориш ва врач-рабиологдан консультация олиш зарур.

Агар тишлаган ҳайвон қутурган соғ бўлса, уни алоҳида жойга боғлаб қўйиш ёки зудлик билан район ветеринария шифохонасига олиб бориш керак. Бу ерда уни дарров ўлдириб, ветеринария лабораторийсига олиб борилади.

Қутуриш касаллигининг олдини олиш учун ҳайвонларни ветеринария қоидаларига риоя қилган ҳолда тўғри боқиш, айниқса ит ва мушукни болалар бор жойда зарурат бўлмаса боқмаслик керак.

Агар юқорида эслатиб ўтилган қоидаларга қатъий амал қилинса, хавфли ва юқумли касалликни даф қилган бўламиз.

Ф. РАҲИМОВА,
СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли Тошкент вакцина ва зардоб илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими, медицина фанлари кандидати.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Программа амалга оширилмоқда

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда Индира Ганди бошчилигидаги ҳукумат эълон қилган 20 моддадан иборат иқтисодий программа муваффақиятли амалга оширилмоқда. Жумладан, мазкур программанинг энг муҳим қоидаларидан бири —ортиқча ерларни ерсиз деҳқонларга тақсимлаб бериш активлик билан амалга оширилмоқда.

Миллий байрам — Республика мустақиллиги куни муносабати билан Биҳар штатининг 10 та районида 2.000 деҳқон оиласига ер берилганлиги тўғрисидаги ҳужжатларни топшириш тантанали маросими бўлиб ўтди. 15 августгача Ассом штатида 16 минг оилага ер тақсимлаб берилди, дейилади маҳаллий маъмуриятнинг расмий ахборотида.

Марокаш фосфорити

РАБОТ. Марокаш шу йилнинг дастлабки беш ойи ичида беш миллион тонна чамаси фосфорит экспорт қилди. Мамлакат шу қимматли минерал ўғит ҳамда кимё саноатининг турли соҳалари учун хом ашё маҳсулотининг запаслари ва уни қазиб чиқариш юзасидан капиталистик дунёда иккинчи ўринни эгаллайди. Марокашда фосфорит қазиб чиқариш йил сайин кўпаймоқда. Унинг кўп қисми четга сотилади.

ТЕАТРНИНГ ИККИНЧИ НАВҚИРОНЛИГИ

СОФИЯ. Софиянинг марказидаги бу қадимий улуғвор бинони Болгариянинг аҳолисидан бошқа кишилар ҳам яхши билишади. Иван Вазов номли халқ театрининг тасвири Болгариянинг «Интервидение» эмблемасини безаб турибди. Ҳозирги вақтда театр биноси ҳавозалар билан қопланган. Бино қайта қурилаётир.

— Мана шу объектда, — дейди санъат ва маданият комитетининг қурилишдаги вакили инженер Симеонов, — Софиядаги энг яхши, тажрибали бинокорлар ,ўз ишининг усталари тўпланишган. Ахир, театрни қайта қуриш, оддий иш эмас, нозик иш. Театрни қайта қуриб, уни батамом қўлдан чиқариб топшириш муддати 1975 йилнинг 31 декабригачадир.

Келгуси йилнинг бошида, Болгария Коммунистик партиясининг XI съезди очилишидан сал илгарироқ Иван Вазов номли халқ театрида биринчи спектакль қўйилади.

Туризм мамлакати

Венгрияда давлат туризм кенгаши тузилган кунга 20 йил бўлди. Унинг самарали фаолияти чет эл туризмини кенгайтиришга анча ёрдам берди.

Бултур ВХРга 8,3 миллион чет эллик сайёҳлар келиб кетди. Бу мавсумда чет эллик меҳмонлар 9 миллиондан ошади.

Мамлакатда халқ ҳокимияти йиллари мобайнида жуда кўп меҳмонхоналар, кемпинглар, дори сув шифохоналари барпо этилди. Улар бир маҳалда 300 минг чамаси сайёҳни қабул қила олади.

АҚШ. Америка меҳнаткашлари капиталнинг ҳужумига қарши, социал адолат учун, ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиб кескин кураш олиб боришяпти.

СУРАТДА: Ньюарк шаҳри (Нью-Жерси штати) иш ташлаган қурувчиларининг пикетлари.

ТАСС фотохроникаси.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПАСАЙМОҚДА

БОНН. Капиталистик мамлакатларда саноат ишлаб чиқариши пасайиб бормоқда. Гамбургдаги иқтисодий ва социал проблемалар институтининг маълумотларига қараганда, капиталистик мамлакатларда саноат ишлаб чиқариш даражаси шу йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 10 процент қисқарган. Институт ғарбдаги мамлакатларнинг экономикаси ўтган йилнинг куз фаслидан буён «урушдан кейинги даврда энг оғир тушкунликка дуч о р бўлди» деб таъкидлайди.

* * *

ПАРИЖ. Умуммеҳнат конфедерациясининг бош секретари Жорж Сеги Франциянинг ҳозирги иқтисодий аҳволи мушкуллашиб қолганлигини яна таъкидлади.

У Франс Пресс агентлигининг мухбири билан қилган суҳбатида қуйидагиларни уқтириб ўтди: ўтган ўн икки ой мобайнида тирикчилик 15,1 процент қимматлашиб кетди. Бунинг натижасида меҳнаткашлардан ғоят кўпчилигининг харид қуввати пасайди. Шу билан бирга ишсизлар сони ортди. Кейинги ойларда, деди Жорж Сеги, ишсизлар сони бир ярим миллион кишига етиши мумкин. Бу эса хусусан ёшлар учун фожиали бир ҳолдир. Умуммеҳнат конфедерациясининг бош секретари бу ҳол иқтисодий, социал ва сиёсий жиҳатдан оғир оқибатлар рўй беришига сабаб бўла олади, деб огоҳлантирди.

* * *

ЛОНДОН. Йирик капиталистик мамлакатлар бошидан кечираётган иқтисодий танглик Англиянинг экономикасига ҳам ҳалокатли таъсир кўрсатмоқда. Кўпгина корхоналарда маҳсулот ишлаб чиқаришни тўхтатишга сабаб бўлмоқда.

Расмий маълумотларга қараганда, ана шу танглик натижасида Англиядаги пўлат эритиш саноатида маҳсулот ҳажми шу йилнинг июль ойида ўтган йилнинг ана шу давридагига нисбатан 33 процент қисқарган. Саноат ва алоқа министрликларининг маълумотларига кўра, шу йилнинг иккинчи кварталида Англия экономикасининг мазкур соҳасида маҳсулот ишлаб чиқариш кейинги 12 йил мобайнидаги энг паст даражага етган.

* * *

КОПЕНГАГЕН. Данияда ишлаб чиқариш пасайиб бормоқда. «Берлинске тиденде» газетасининг хабарига кўра, ҳозирги вақтда Дания корхоналарида ишлаб чиқариш қувватларининг атиги 75 процентидан фойдаланилмоқда.

(ТАСС).

Миллий санъат фестивалида

ТРИПОЛИ. Ливия Араб Республикасининг пойтахтида миллий санъатнинг биринчи умумараб фестивали очилди.

Триполи фестивалида Сурия, Иордания, Ироқ, Ливан, Судан, Марокаш, Мавритания, Жазоир ва бошқа араб мамлакатларининг давлат ҳамда ҳаваскор фольклор коллективлари иштирок қилади. Фестиваль ташкилотчилари фестивалнинг араб миллий ашула ва рақс санъатининг чинакам байрами бўлиб қолиши тўғрисида ғамхўрлик қилдилар. Томошаларнинг кўпчилиги Ливия пойтахтининг кўчалари ва майдонларида ўтказилмоқда.

Ливия Араб Республикаси раҳбарлиги Триполида шу хилдаги фестивалларга анъанавий тус бериш ҳақида қарор қабул қилди. Бундай фестиваллар ҳар икки йилда бир марта Ливия Араб Республикаси пойтахтида ўтказиб турилади.

Охунбобоев номли маданият уйида бичиш-тикиш тўгараги иш бошлади. Тўгаракда ҳар бири 20 кишидан иборат 12 группа шуғулланади.

СУРАТДА: тўгарак раҳбари Муҳаррам Абдуллаева (ўртада) бир группа ўқувчилари билан машғулот ўтказмоқда.

И. Шоиноғомов фотоси.

ЛОЧИНЛАР

(КИЕВ «ДИНАМО»ЧИЛАРИГА)

Минг раҳмат сизларга «Динамо»чилар,
Сизни кўрсам баҳри-дилим очилар.
Ишқибозман, номинг тилдан қўймайман,
Довруғингни қўшиқ қилиб куйлайман.
Ҳужумдир ҳамиша сенинг шиоринг,
Зафардан зафарга қатъий қароринг.
Ўйинларинг кўриб асил эр дейман,
Кенг майдонда ҳар бирингни шер дейман.
Мақтасам арзийди сенларни чунон,
Номингни оқладинг жангда ҳар қачон.
«Рақиб» дарбозаси сенинг кошонанг,
Жасоратда ярқиради пешонанг.
Ўн бир полвон тушса агар майдонга,
Овозаси кетар дарҳол ҳар ёнга.
Оёғинг остида титрайди майдон,
Баҳодирлар доим бўлсин соғ-омон.
Кўпгина чет эллар ҳайратда қолди,
Кучингга тан бериб, қарсаклар чалди.
Европада чемпион деб ном олдинг,
Улкамизга катта довруғлар солдинг.
Коптокка учасан худди ўқсимон,
Томошо қилади юлдузли осмон.
Мен ўзбек ўғлиман, меҳрим ўзингда.
Заррача ғубор йўқ оташ сўзингда.
Темир интизоминг сенга ёр бўлди,
Рақиб дарбозаси «гол» билан тўлди.
Евгений Рудаков асил посбон,
Енгa йўлолмас рақиб ҳеч қачон.
Худди бургут Блохиннинг парвози,
Дилларга оромдир украин сози.
Йигитларинг чапдаст, уста машқ билан,
Ҳунарни оширар меҳр, ишқ билан.
Лобановский моҳир, устоз экан,
Қилган иши жуда аъло, соз экан.
Офаринлар деймиз сизларга дилдан,
Номингиз қўймаймиз бир нафас тилдан.
«Пахтакор» ҳам жангда ҳеч бўш келмайди,
Рақибига асло бўйин эгмайди.
Синаб кўрган буни кўплар ўзида,
Ваъда қилса қатъий турар сўзида.
Интилади бу йил янги чўққига,
Жавоб берар рақиб отган «ўқ»ига,
Шараф билан бажаради бурчини.
Рақибидан олар лойиқ «ўч»ини
Бундан кейин сира доғда қолмайди,
Курашларда бели асло толмайди.
Чопганида гумбирлар майдонлар ери,
Сўзидан қайтмас шерларнинг шери.
Пахтакор номи бор «Пахтакорим»ни,
Бутун эл севади дилоромимни.
Бешмиллиондан ортиқ бу йил юки бор,
Пахтакордир бизга шараф, ифтихор.
Сен ҳам берма ғалабани қўлингдан,
Ҳушёр бўлгин доим ўнгу, сўлингдан.
Зарбингдан йиртилсин рақиблар тўри,
Бўш келган кишининг қурийди шўри,
Акмал севар сени жондан унутма,
Шиддатли ҳужумсиз зафарни кутма.
Ибрат олгин «Динамо»дан ҳамиша,
Зафаринг тилайман пешама-пеша.

Акмал ПЎЛАТ.

• Ажойиботлар оламида

УКРАИНАНИНГ КЕКСА ДАРАХТЛАРИ

Украинада кекса дарахтларга махсус паспортлар тузиб чиқилди. Ровно область Прокитновский районидаги Юзефин деган жойда минг ёшдан ошган дуб шуларнинг энг кексаси деб топилди. Полесье диёри улкан дарахтлар яшнашига қулай жой бўлиб чиқди. Рокитновский районидаги уч юз ёшли дуб дарахтлари жами 15 гектардан зиёд ерни эгаллаган.

Ровно областида яна 23 туп дуб дарахти табиат ёдгорлиги деб эълон қилинди ва давлат муҳофазасига олинди. «Муҳофаза ёрлиқлари» уларнинг ёшини билдиради.

Полесье ўлкасида бошқа ажойиб дарахтлар ҳам оз эмас. Ровно шаҳри яқинидаги Шубкова деган жойда 250 ёшли каштан бор. Сарни деган жойда эса ҳар бири 90 ёшли икки қарағай бир-бири билан чирмашиб кетган.

К. ЗАКАЛЬЮК, ТАСС мухбири.
Ровно.

БЎРОНЛАРНИ ТЕКШИРИШ

Туркманистон ССР Фанлар академияси чўл институтининг олимлари Қорақумдаги бўронлар «коллекциясини» йиғдилар. Тадқиқотчилар метеорологик станциялар ҳамда махсус кузатиш пунктлари ёрдамида Туркманистондаги ярим миллион квадрат чамаси территорияда ҳар йили 360 марта чангли бўрон бўлиб туришини аниқладилар.

Республиканинг ғарбидаги районлар ниҳоятда серпасил бўлиб чиқди. Қорақумдаги бўронларнинг ўртача тезлиги одатда соатига 60 километрдан ошади. Ҳатто энг кичик бўрон ҳам ҳавога 2 миллион тоннадан зиёд чанг ва майда қумни кўтаради, довул эса, 15 миллион тоннагача чанг ва қум тўзитади. Бўронлар Қорақум тўзонини Кавказ ва ҳатто Украинагача олиб бориши аниқланган.

Б. МИРТОВ. ТАСС мухбири.
Ашхобод.

ЕЛКАНДА 9.000 МИЛЬ

Юко Тада Япония соҳилларидан АҚШнинг ғарбий қирғоғигача Тинч океан орқали дадил сузишини муваффақиятли тугатди. У лойиҳалаган ва қурган 10 метрли ва 2 мачтали «Окара—3» қайиғи довулларга бардош бериб, Сан-Франциско қўлтиғига эсон-омон келиб тўхтади.

Ю. Тада елкан кўтариб 48 кун ёлғиз сузиб 9 минг миль (14.500 километр) масофани ўтди. Унинг сўзига қараганда шу вақт ичида бирор марта ҳам тўхтамаган. Қайиқдаги аварий моторини бирон марта бўлсин ишга солмаган. Саёҳат бошида қайиққа ғамланган гуруч, соя пастаси, шунингдек денгиз кўкатлари бутун сузиш чоғида уни тўйғазиб турган.

(ТАСС).

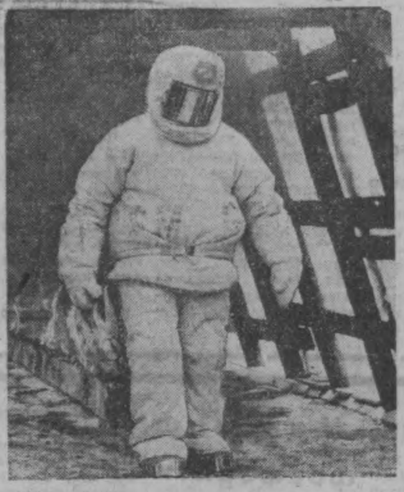

Бу — парвоз олдидан кийиниб олган космонавт эмас, венгриялик оддий ўт ўчирувчи. Синовдан ўтган янги коржома аланга билан курашда уни яхши муҳофаза қилади.

МТИ — ТАСС фотоси.

• Коллективларига доғ тушираётганлар

ИЗЗАТИНГНИ БИЛ, ИНСОНСАН!

Ҳурмат-эътиборга эришиш қийин. Бунинг учун йиллар давомида фидокорона меҳнат қилиш, жамоат ишларида фаол иштирок этиш керак. Шундагина обрўни мисқоллаб йиғиш мумкин бўлади.

Лекин орамизда шундай шахслар ҳам борки, мисқоллаб йиққан обрўларини қандай қилиб шамолга совурганликларини билмай қоладилар. З. Тошкенбоев ана шундайлардан чиқиб қолди. Эндигина ўттиздан ошган бу йигит «Миконд» заводида цех бошлиғи бўлиб ишлайди. Корхона коллективи бу одамни ишбилармон, ишчи-хизматчилар қалбига йўл топа оладиган, ҳаракатчан раҳбар сифатида тан олиши мумкин. Бироқ кўпчилик ҳамкасблари унинг ишдан кейин бўш вақтини қаерда, ким билан ўтказишини билмаса керак. З. Тошкенбоев кунларнинг бирида ишдан кейин бироз «ҳордиқ» чиқариш мақсадида ошхоналардан бирига ташриф буюрди. У улфатлар даврасида ароқ тўла қадаҳлар қайта-қайта жаранглаганлигини эслайди, холос. Бироқ қай аҳволда Собир Раҳимов райони ҳушёрхонасига келтирилганини ҳамон тасаввур қилолмай виждон азобида у.

Шукур Ҳамдамов ҳам шу заводнинг 14-цехида оператор бўлиб ишлайди. У ичкиликка мук тушиб, кўчаларда гандираклаб юрган кезларида, коса кунда эмас, кунида синади деган ҳикматни эсламаганига пушаймон. Ушанда ҳакалак отган нафсига бир мушт туширганида, Сергели район ҳушёрхонасига «меҳмон» бўлмас эди. Начора, энди афсусга ўрин йўқ.

Шаҳардаги ҳушёрхоналарда тунаб чиқишган А. Зоҳидов, К. Першинов, В. Акимов, Н. Дружинин, Я. Носков, И. Байко, В. Чернишевлар ҳам «Миконд» заводида меҳнат қиладилар. Улар ҳам ножўя хатти-ҳаракатлари билан коллективлари шаънига доғ тушириб қўйганларидан хижолат бўлиб, эндиликда нима қилишларини билмай юришипти.

Тўғри, пойтахтимиздаги йирик корхоналардан бири ҳисобланган «Миконд» заводи тўғрисида талай яхши гапларни айтиш мумкин. Чунончи, бу корхона коллективи шаҳарда биринчилар қаторида беш йилликка мўлжалланган давлат плани топшириғини аллақачон ўринлатиб қўйиб, шу кунларда мажбурият ҳисобига маҳсулот топширяпти.

Аммо шу йилнинг ўтган беш ойида корхонанинг 25 ишчи-хизматчисининг маст бўлиб, пойтахт ҳушёрхоналарига тушганини нима билан изоҳлаш мумкин? Шуниси ачинарлики, бу миқдор ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан кўпроқдир. Бу ташвишли ҳол тўғрисида завод маъмурияти, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларидаги ўртоқлар ўйлаб кўришлари, бу таҳликали аҳволдан қутулиш юзасидан зарур тадбирлар белгилашлари ва уларнинг ижросини таъминлашлари лозим.

К. ҲАМРОЕВ.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БУЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ ТОШКЕНТДАГИ 1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ ҚОШИДА ЯНГИДАН ОЧИЛГАН

143-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975—1976 ўқув йили учун

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртида қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрланади: пойафзал бошлиғини бичувчи, кесувчи, тайёрловчи зидлиқлаш ишини бажараоладиган пойафзал фрезерчиси, пойафзал деталларини мустаҳкамлаш ишини биладиган пойафзал затяжкачиси, пойафзал тагидаги деталларни мустаҳкамловчи, ускуналар хизмати бўйича электрик, слесарь-ремонтчи.

УҚИШ МУДДАТИ — БИР ВА ИККИ ЙИЛ.

Уқиш 1 сентябрдан бошланади.

8, 9, 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БУЛГАН 15 ВА УНДАН ОРТИҚ ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида ишлайдилар.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ТУЛА ДАВЛАТ ТАЪМИНОТИДА БУЛАДИЛАР (уч маҳал овқат ва кийим-бош, ишланган иш ҳақининг бир қисмини оладилар).

Уқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, саломатлиги ҳақида (286-форма), ота-онасининг иш жойидан справкалар, (3х4) см. катталикдаги 6 та фотосурат, ўқиш ёки иш жойидан характеристика.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА ИШЧИ ЁШЛАР МАКТАБИ БОР.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни пойафзалчилар маданият саройида соат 9 дан 17 гача қабул қилинади.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳри, Богдан Хмельницкий кўчаси 6-уй. 14 автобус, 2, 6, 7, 12, 14-троллейбусларнинг «Мебель магазини» бекати.

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯ БЮРОСИ

Кўпсонли меҳнаткашларнинг талабларига биноан 29 АВГУСТДАН БОШЛАБ

УРТА ОСИЁНИНГ ҚАДИМИЙ САМАРҚАНД ВА БУХОРО ШАҲАРЛАРИГА

«ДИЛОРОМ» ТУРИСТИК ПОЕЗДИДА

ТУРИСТ

УЧ КУНЛИК САЁҲАТ ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

Путёвка нархи 45 сўм.

Путёвканинг нархига: купели вагонларда бориб-келиш; кунига уч маҳал вагон-ресторанларда овқатланиш ва шаҳарлардаги экскурсия хизмати ҳам киради.

Шаҳримиз аҳолиси ва меҳмонларини «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» қизиқарли экскурсиясига таклиф қиламиз.

Экскурсантлар уч соат давомида шаҳримиздаги боғлар, хиёбонлар ва бульварлар, театр ва кинотеатрлар билан танишадилар.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ЭКСКУРСИЯЛАРИ «ДЎСТЛИК», «ТОШКЕНТ», «РОССИЯ» МЕҲМОНХОНАЛАРИ ВА ВОКЗАЛДА ТАШКИЛ ҚИЛИНАДИ.

Экскурсиялар кеч соат 7 да бошланади.

ТОШКЕНТ ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ

ТЕЛЕФОНИСТКАЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН 4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЯШАЙДИГАН УРТА МАЪЛУМОТЛИ 17—25 ЁШЛИ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Телефонисткаларнинг иш куни 6 соат. Отпускаси 18 кун.

УҚУВЧИЛАРГА ҲАР ОЙДА 60 СЎМДАН СТИПЕНДИЯ БЕРИЛАДИ.

Хоҳловчилар алоқа институти ёки техникумининг сиртқи бўлимида ўқишлари мумкин.

МАШҒУЛОТЛАР — 10 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 28-уй. Шаҳарлараро телефон станциясининг янги биноси. Телефон: 44-34-34.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

ҲАР КУНИ 30 АВГУСТГАЧА КЕЧ СОАТ 6 ЯРИМДА

УЗБЕК ПАҲЛАВОНИ, УЗБЕКИСТОН ДОРБОЗЛАР КУРИГИНИНГ ГОЛИБИ ЖУРАХУЖА НОРХУЖАЕВ БОШЧИЛИГИДАГИ ДОРБОЗЛАРНИНГ

КАТТА ДОР ЎЙИНЛАРИ

ПРОГРАММАДА: катта дор, сим дор, ёғоч оёқ ва от ўйинлари, дор тагида масхарабозлик.

Ака-ука ЖУРАХУЖА ва ЭРГАШХУЖА НОРХУЖАЕВлар билан 5 ёшли полвон ИСМАТЖОН БОБОМУРОДОВларнинг ҳар хил маркадаги машиналарни кўтаришлари, ҳамда тиш ва елка билан от кўтариш.

Узбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитетининг

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ-ВАГОН РЕМОНТИ ЗАВОДИ БАЗАСИДА ТАШКИЛ ЭТИЛГАН

ШАҲАР УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975—76 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БУЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҚОЛИПЧИЛАР, ПАССАЖИР ВАГОНЛАРИНИНГ ПРОВОДНИКЛАРИ (узоқ жойларга қатнайдиган поездларга). Уқиш муддати — бир йил; ВАГОНЛАРНИ ТЕКШИРУВЧИ РЕМОНТЧИ, СЛЕСАРЬ-РЕМОНТЧИ. Уқиш муддати — 2 йил; ҲАРАКАТДАГИ СОСТАВНИ ТУЗАТИШ БУЙИЧА СЛЕСАРЬ (тепловозлар), ЭЛЕКТРИК ГАЗ-ПАЙВАНДЧИ, СЛЕСАРЬ-РЕМОНТЧИ ЭЛЕКТР УСКУНАЛАРИНИ ТУЗАТИШ ВА ХИЗМАТ КУРСАТИШ БУЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТЕР, ТЕПЛОВОЗ-ДИЗЕЛЬ ПОЕЗДЛАРИНИНГ ЭЛЕКТР УСКУНАЛАРИНИ ТУЗАТИШ БУЙИЧА СЛЕСАРЬ-ЭЛЕКТРИК. Уқиш муддати — 3 йил.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшлардаги йигит-қизлар, ҳамда Совет Армиясида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади.

Уқувчилар кунига уч маҳал овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Қолипчилар группасидаги ўқувчилар ҳар ойда 40 сўм стипендия билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ВА УРТА МАХСУС УҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Билим юртини тугатганлар темир йўл транспорти ходимларига бериладиган имтиёзлардан фойдаланадилар, жумладан, Совет Иттифоқининг хоҳлаган шаҳарларига бепул темир йўл билети берилади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт (туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома), маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан ва ота-онасининг иш жойидан справкалар, ишлаб чиқариш корхонасидан ёки мактабдан характеристика, 3х4 см. катталикдаги 8 та фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ҳужжатлар якшанба кунидан ташқари ҳар куни эрталаб соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (олдинги 125-мактаб). Телефон: 91-14-07.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27|VIII да Кўк эшик ортидаги аёл, 28|VIII да Парвона.

КИНО

27 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Очкўзликка қарши маккорлик (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли, (кечқурун).

Виннету — Инчу-Чун ўғли — «УЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Эй, бахтли инсон! — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА». (кечқурун).

Салом, артист! — «НУКУС» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Салом, артист! — «ФЕСТИВАЛЬ».

Санчо содиқ дўст — «ХИВА».

28 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Очкўзликка қарши маккорлик (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли, (кундуз ва кечқурун).

Виннету — Инчу-Чун ўғли — «УЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Эй, бахтли инсон! — «САНЪАТ САРОЙИ. «ЧАЙКА», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун).

Салом, артист! — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Салом, артист! — «ФЕСТИВАЛЬ».

Санчо содиқ дўст — «ХИВА».

А. Р. Беруний номидаги Тошкент Политехника институти томонидан Маҳмаев Анвар Уринович номига берилган 173848 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Узбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитетининг

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» БАЗАСИ ҚОШИДАГИ

22-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975— 76 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ВА РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРИДАГИ ҚУРИЛИШЛАРДА ИШЛАШ УЧУН ПАРКЕТЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ. Уқиш муддати бир йил;

Билим юртига 7—10-синф ҳажмида маълумотли 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

УҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Уқувчилар Тошкент шаҳрига прописка қилинадилар ва иш билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР УЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Уқувчилар кунига уч маҳал овқат, махсус кийим, форма ва бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар, ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти берилади.

Билим юртини тугатганлар институт ва техникумларнинг кечки ва сиртқи бўлимларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар (конкурссиз қабул қилинадилар).

Билим юртини битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига йўлланма билан юбориладилар.

Билим юртида кечки сменали мактаб, махсус ва умумий фанлар бўйича кабинетлар ва ўқув базаси мавжуд.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.
ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленин райони, Л. Астраханская кўчаси, 12-уй (5, 12-трамвайларнинг «Кўк бозор» бекати).

Бугун ва эртага "зангори экран"да

27 АВГУСТ— ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.00 Мультфильмлар (русча). 18.30 «Фарзандлар қанотишганда». Телевизион ҳужжатли фильм (русча). 18.55 Симфоник куйлардан концерт. 19.35 «Ахборот» информацион программаси (русча). Узбек тилида: 19.50 «Ота-оналар университети». 20.20 Ўн минут музика. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. Экранда — Ўзбекистон ССР Геология министрлиги. 21.20 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси эстрада симфоник оркестрининг солисткаси Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳаббат Шамаева куйлайди. Москва кўрсатади. 22.00 «Вақт» информацион программаси. Тошкент кўрсатади. 22.30 Телевизион экранда биринчи марта. «Менинг дўстларим». Бадиий фильм (русча) 23.50 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.25 Болалар учун. «Миноралардаги байроқлар». Бадиий фильм. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Зум-зум». Мультфильм. 19.30 Халқаро конкурсларнинг лауреати В. Виардо концерти. 19.55 «Спортлото» тиражи. 20.05 Телетомошабинларнинг саволларига СССР Фанлар Академиясининг мухбир аъзоси В. Г. Афанасьев жавоб беради. 20.35 Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. «Терговни билимдонлар олиб боради». 10-иш. «Жавоб зарбаси». Иккинчи серия. Тошкент кўрсатади. 22.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тенгдошлар» (ўзбекча). Москва кўрсатади. 22.30 «Нежданова кўчасида». 23.35 Балет артистларининг концерти. 00.15 Янгиликлар.

Учинчи программа. 20.00 дан Тошкент кўрсатади.

28 АВГУСТ— ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.25 «Эртак кетидан эртак». 10.55 Балет артистларининг концерти. 11.35 О. ва А. Лавровлар. «Терговни билимдонлар олиб боради». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 10-иш. «Жавоб зарбаси». Иккинчи серия. Тошкент кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. Болалар учун «Камалак» программаси. 13.05 «Хайр, пионер ёзи». (ўзбекча). 13.30 «Гваделупа мамлакатининг маркаси». Телеспектакль (русча). 14.40 «Типратикон». Кинофильм. Москва кўрсатади. 15.25 «218-кун». Телевизион ҳужжатли фильм. 15.55 В. Маяковский. «Тириклардай барҳаёт». 16.40 «Совет музикасининг танланган саҳифалари». 17.20 «Бизнинг замондошимиз». Социалистик Меҳнат Қаҳрамони «Эстония» шахтасининг кончиси А. Г. Пиртеле ҳақида кўрсатув. Тошкент кўрсатади. 17.50 Кўрсатувлар программаси. Болалар учун «Камалак» программаси. 17.55 Телевизион қўғирчоқ театри (ўзбекча). 18.25 Мультфильм. 18.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Зангори кема капитанлари» (ўзбекча). Рус тилида: 19.05 «Беш йиллик зарбдорлари». Телевизион очерк. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 «Тасвирларда ҳаёт жилоси» (ўзбекча). 20.00 «Халқаро шарҳловчилар даврасида». 20.30 «Дўстлик экрани». Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон ва Ўзбекистон телевидениеларининг биргаликдаги кўрсатуви. 21.30 «Ахборот» информацион программаси (ўзбекча). 21.50 Ўн минут музика. Москва кўрсатади. 22.00 «Вақт» информацион программаси. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 22.30 Далалардан дараклар. 22.45 Ўзбек куйларидан концерт. 23.35 «Кўтарилган елканлар шаҳри». Телевизион фильм. 23.50 Кўрсатувлар программаси. Москва кўрсатади. 23.55 Футбол бўйича олимпия турнири учун саралаш матчи. Норвегия — СССР терма командалари. Ослодан олиб кўрсатилади.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.50 Қисқа метражли фильмлар программаси. 1. «Қишлоқ каникуллари». 2. «Фонтан». 3. «Иншо». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Расмларда куёш акси бор». 19.30 «Янги ўқув йили бошланиши арафасида». Кўрсатувда СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин иштирок этади. 20.00 «Жаҳон халқларининг кўшиқлари». 20.30 Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. «Терговни билимдонлар олиб боради». 10-иш. «Жавоб зарбаси». Учинчи серия. Тошкент кўрсатади. 22.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Уринбосарлар» (русча). Москва кўрсатади. 22.30 «Сиз яшайдиган уйнинг адреси». Бадиий фильм.

Учинчи программа. 20.00 дан Тошкент кўрсатади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КУЧАСИ, 26-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача. Эълонлар бўлими— 33-81-42.

Р — 03571. Узбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—4079.